

WIADOMOŚCI SIERAKOWICKIE

Nr 3
(363)

Rok XXXIII
marzec
2021

Cena:
3,00 zł

ISSN
1232-0471

**Aby Zmartwychwstały Chrystus
obudził w nas to, co jeszcze uśpione,
ożywił to, co już martwe;
niech światło Jego słowa
prowadzi nas przez życie
do wieczności.**

**Radosnych Świąt
w gronie rodzinnym**

życzą

Tadeusz Kobiela – Wójt Gminy Sierakowice
Zbigniew Fularczyk – Zastępca Wójta Gminy
Mirosław Kuczkowski – Przewodniczący Rady Gminy

Wielkanoc 2021 r.

1 kwietnia rozpoczyna się
Narodowy Spis
Powszechny

→ str. 7-8

Bezpłatna mammografia
w Sierakowicach

→ str. 9

Panie z KGW
„Marzėbińczi” działają
mimo pandemii

→ str. 20-21

Z rodziną po kaszubsku
na każdy temat

→ str. 27

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Sierakowice,

Informuję, że Gmina Sierakowice nie podpisała żadnych umów w zakresie współpracy z podmiotami prowadzącymi działalność dotyczącą doradztwa, sporządzania wniosków i / lub pozyskiwania dofinansowania na modernizację źródeł ogrzewania (wymiana pieców), ani montaż instalacji fotowoltaicznych.

Gmina Sierakowice rozpowszechnia informacje o obowiązkach wynikających z tzw. uchwały antysmogowej (uchwała nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw): https://sierakowice.pl/aktualnosc-930-stare_piece_musza_zostac_zlikwidowane.html.

Mieszkańcy zainteresowani współpracą z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą w zakresie doradztwa i / lub realizacji inwestycji dokonują samodzielnej analizy i porównania dostępnych na rynku ofert.

Jednocześnie podaję do wiadomości, że **informacji w ww. zakresie udzielają pracownicy Referatu Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Sierakowice:**

1. Pan Mariusz Laska, tel. 58 681 95 42
2. Pani Agata Cymerman, tel. 58 681 95 79
3. Pani Małgorzata Krefta, tel. 58 681 95 79.

Pracownicy Urzędu Gminy Sierakowice nie odwiedzają mieszkańców w miejscu zamieszkania, ani nie dzwonią do mieszkańców w celu przedstawienia oferty wykonania usługi.

Z poważaniem

Tadeusz Kobiela
Wójt Gminy

„Wiadomości Sierakowickie” 83-340 Sierakowice, ul. ks. B. Łosińskiego 1,
tel. 609 180 285, e-mail: wiadomosci@sierakowice.pl

Redakcja czynna od poniedziałku do piątku w godzinach: 7.30-13.30

Redaguje zespół: Danuta Pioch, Agnieszka Rybakowska-Król, Mirosław Kuczkowski

Opracowanie graficzne, skład i przygotowanie do druku: Reklama4YOU, Stara Maszyna 160 F,
83-340 Sierakowice, tel. 665 398 133.

Druk: KrisPaul, Gdańsk, ul. Budowlanych 15C

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów w materiałach niezamówionych oraz w publikowanych listach.
Nie bierzemy odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam.

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Sierakowice,

W związku z realizacją zadań na rzecz minimalizowania ryzyka rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 gmina Sierakowice otrzymała z zasobów Agencji Rezerw Materiałowych jednorazowe maseczki ochronne celem bezpłatnego przekazania mieszkańcom. Liczba maseczek przewidziana dla jednego mieszkańca to 4 sztuki.

Maseczki dotarły do gminy w oryginalnych opakowaniach producenta po 50 szt. Gmina nie przewiduje pakowania masek po 4 szt. – maseczki są rozpowszechniane wśród mieszkańców w liczbie wynikającej z deklaracji mieszkańca odbierającego maseczki (również dla członków rodziny i/lub domowników). Mając na uwadze powyższe proszę o zrozumienie dla przyjętego sposobu rozpowszechniania maseczek. Mimo tej niedużej niedogodności wierzę, że maseczki dotrą do wszystkich zainteresowanych nimi mieszkańców gminy.

Od dnia 17 marca 2021 roku (środa) w maseczki można zaopatrzyć się:

- w Urzędzie Gminy Sierakowice
- w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sierakowicach
- w Gminnym Ośrodku Kultury w Sierakowicach
- w Bibliotece Publicznej Gminy Sierakowice w Sierakowicach
- w Bibliotece Publicznej Gminy Sierakowice, Filia w Gowidlinie
- w Kaszubskim Centrum Medycznym w Sierakowicach
- w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o
- u sołtysów.

Dodatkowo maseczki rozpowszechnione zostaną za pośrednictwem szkół i przedszkoli (publicznych i niepublicznych działających na terenie gminy) wśród obecnych na zajęciach uczniów/wychowanków.

Wyjątkiem od zasady przedstawionej powyżej są maseczki przeznaczone dla seniorów 70+, do których maseczki dotrą bezpośrednio do miejsca zamieszkania.

Z poważaniem

Tadeusz Kobiela
Wójt Gminy

Alleluja!

Bóg zmartwëchwstòł
I rozdôwò miłotã
Wszëtczim bez wëjimkù.
Zsyłò jã na zemiã,
W kòżdym blëznym człowiekù!
Niech dërëje nen dôrënk w lëdzczich sercach –
tegò żëczy Zarząd sierakòwsczegò partu
Kaszëbskò-Pòmòrsczegò Zrzeszeniô

Jastrë 2021

PWiK wybudowało instalację do przeróbki osadów ściekowych

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sierakowicach zakończyło realizację inwestycji związanej z rozbudową i przebudową sieci wodno-kanalizacyjnych oraz uporządkowaniem problemu gospodarki osadowej na terenie gmin Sierakowice i Sulęczyño.

W okresie od marca 2018 do marca 2021 roku Spółka realizowała projekt pn. „Rozbudowa i modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego aglomeracji Sierakowice”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, którego źródłem finansowania jest Fundusz Spójności.

W ramach inwestycji w miejscowości Sierakowice wybudowano i wyposażono instalację do przeróbki osadów ściekowych, która pozwoli na zagospodarowanie wszystkich osadów powstających w wyniku oczyszczenia ścieków na terenie gminnych oczyszczalni ścieków w Sierakowicach i Sulęczyño na nawóz organiczno-mineralny.

Ponadto projektem objęto budowę 8,26 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowę i przebudowę 11,32 km sieci wodociągowej, w wyniku czego do sieci kanalizacyjnej podłączono 641 mieszkańców, natomiast do sieci wodociągowej podłączono 20 nowych mieszkańców.

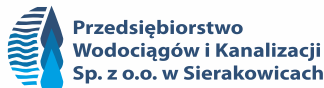
Projekt objął swoim zakresem także modernizację i przebudowę oczyszczalni ścieków w Sierakowicach oraz zakup systemu GIS pozwalającego na efektywne zarządzanie siecią kanalizacyjną i wodociągową. Efekty realizacji projektu oznaczają w praktyce całkowite rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji.

Całkowita wartość inwestycji sięgnęła kwoty 18,8 mln zł, z czego dofinansowanie w formie dotacji bezzwrotnej ze środków UE wyniosło 12,0 mln zł, a w formie pożyczki pochodzącej ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 6,8 mln zł.

Projekt poza rozwiązaniem problemu gospodarki wodno-ściekowej w obszarze gmin Sierakowice i Sulęczyño przyczynił się do dostosowania aglomeracji do wymogów polityki ekologicznej państwa i regionu oraz do wypełnienia zobowiązań i celów zawartych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Jednocześnie efektem realizacji

projektu jest powstrzymanie degradacji wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona prawnie chronionych zasobów przyrody ożywionej i nieożywionej czy poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionu wraz z pozytywnym wpływem na jakość życia lokalnej społeczności.

MECHANIKA PRECYZYJNA

- dorabianie kluczy
- kodowanie immobilizerów
- naprawa zamków i stacyjek
- naprawa kluczy (pilotów)
- awaryjne otwieranie samochodów
- serwis elektronarzędzi

KLUCZE ZAMKI STACYJKI

Sierakowice, ul. Lęborska 2, tel. 606 575 902

www.klucze-cymerman.pl

Rozpoczął się remont dachu drewnianego zabytkowego kościoła w Sierakowicach

W ubiegłym roku na łamach „Wiadomości Sierakowickich” informowaliśmy o planowanych przez proboszcza parafii p.w. św. Marcina pracach konserwatorskich w drewnianym zabytkowym kościele. W połowie marca b.r. rozpoczęła się zmiana pokrycia dachu. Prace wykonuje firma SACH-GONT z miejscowości Podwilk (woj. małopolskie), mająca wieloletnie doświadczenie w realizacji tego typu inwestycji.

Przypomnijmy, że w czerwcu 2010 r. rozpoczęły się prace rozbiórkowe drewnianej części kościoła św. Marcina w Sierakowicach i rekonstrukcja świątyni na położonej nieopodal działce. Przedsięwzięcie zrealizował sierakowicki samorząd, angażując własne środki i pozyskując na ten cel dofinansowanie z funduszy unijnych w wysokości ponad 80 procent wartości zadania. Przez wiele lat obiekt pełnił głównie funkcję kulturalną. W marcu ub.r., decyzją radnych, zabytkowa świątynia (wraz z działką, na której została posadowiona) wróciła pod zarząd parafii św. Marcina (po zakończeniu tzw. okresu trwałości projektu, który minął w grudniu 2019 roku).

Budulec, z jakiego został wykonany jedyny w naszej gminie zabytek, czyli drewno, wymaga regularnych zabiegów pielęgnacyjnych chroniących zarówno przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, jak i przed owadami i mikroorganizmami. W związku z tym ks. proboszcz Tadeusz Knut zlecił ocenę stanu technicznego obiektu i przygotowanie programu prac konserwatorskich, które mają na celu zatrzymanie procesów destrukcyjnych, a także podniesienie walorów estetycznych drewnianego kościoła.

Okazało się, że stan techniczny poszczególnych elementów kościoła jest zróżnicowany – głównie średni, miejscami zły. Przy przenosinach i rekonstrukcji zabytku popełniono kilka błędów technicznych, będących przyczyną obecnych zniszczeń, np. do pokrycia dachu użyto słabo wysezonowanego, wilgotnego gontu, co objawia się paczeniem kształtek i nieszczelnością pokrycia. Z tego powodu pojawiły się zawilgocenia i przecieki na poddaszu kościoła. Jednakże prace konserwatorskie wymaga nie tylko dach, ale także elewacja oraz ramy okienne, drzwi, warstwa izolująca cokół świątyni oraz system odprowadzający deszczówkę.

Zaplanowane prace konserwatorskie mają na celu zachowanie zabytkowego kościoła w jak najlepszej kondycji przez kolejne lata dla następnych pokoleń mieszkańców gminy i odwiedzających nasz region turystów.

Tekst i foto: AK

Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” z tytułem „Zasłużony dla Gminy Sierakowice”

23 marca, podczas 25. sesji Rady Gminy Sierakowice, radni podjęli decyzję o przyznaniu Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” tytułu „Zasłużony dla Gminy Sierakowice”.

W uzasadnieniu uchwały napisano: *Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Sierakowicach działa na terenie Gminy nieprzerwanie od 75 lat. Od czasu jej utworzenia realizuje zadania na rzecz mieszkańców gminy i samorządu. Dzięki renomie zdobytej przez lata swojej działalności nadal rozszerza asortyment usług i zatrudnia obecnie ok. 100 pracowników. Spółdzielnia otrzymała wiele wyróżnień, wśród nich m.in.: HIT-y Gospodarczo-Samorządowe, „Perłę Kaszub” Starosty Kartuskiego za stały rozwój firmy, szeroki asortyment oferowanych produktów i pomoc w realizacji wielu lokalnych projektów społecznych. Od 1990 roku Spółdzielnia systematycznie wspiera organizację imprez kulturalnych i sporto-*

wych na terenie Gminy Sierakowice, a także jest fundatorem wielu nagród. Wspomaga działalność charytatywną na rzecz osób potrzebujących i pokrzywdzonych przez los.

Tytuł „Zasłużony dla Gminy Sierakowice” przyznawany jest osobie lub instytucji spoza terenu gminy oraz instytucji z terenu gminy. O przyznaniu tytułu decyduje konkretna działalność oraz szczególne osiągnięcia w dziedzinie gospodarczej, ochrony środowiska i zdrowia, rozwoju kultury i oświaty lub ich sponsorowanie. Wnioski o przyznanie tytułu, wraz z uzasadnieniem, składać mogą zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, kierując je do odpowiedniej merytorycznie komisji Rady Gminy. Komisja analizuje wnioski, a następnie przedkłada Radzie Gminy. Przyznawany tytuł nie wiąże się z żadnymi przywilejami materialnymi.

AK

Serdeczne wyrazy współczucia
z powodu śmierci
Teścia

Jackowi Mazurowi oraz Rodzinie

składają:

Wójt Gminy Sierakowice
Tadeusz Kobiela
wraz z administracją

Panu

Jackowi Mazurowi oraz Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia
w związku ze śmiercią
Teścia

składają:

Przewodniczący Rady Gminy Sierakowice
Mirosław Kuczkowski
wraz z Radnymi

Śmierć stawia nas w obliczu bezsilności,
która nas obezwładnia i zabiera w nieznane.
A kiedy pojawia się, zabierając bliską osobę,
przeszywa serce bólem i odciska w nim swoje piętno,
które przypomina nam stale, jacy jesteśmy wobec niej bezsilni.

Jackowi Mazurowi z Rodziną

wyrazy współczucia

z powodu śmierci Teścia i Ojca

składają

dyrektorzy szkół z terenu Gminy Sierakowice

*Zdrowych i radosnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Wiosennego nastroju, spotkań w gronie rodziny
oraz wesołego „Alleluja”*

życzą

Dyrekcja i Pracownicy

Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych

i Branżowej Szkoły I stopnia w Sierakowicach

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

1 kwietnia rozpoczyna się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań.

Spis był poprzedzony dwoma spisami próbnymi:

- pierwszy spis próbny odbył się w dniach od 1 do 31 października 2019 r., w dwóch województwach (po jednej gminie w każdym – w tym spisie brali udział także mieszkańcy gminy Sieraków),

- drugi spis próbny odbył się w dniach od 1 do 30 kwietnia 2020 r. w 16. gminach (po jednej w każdym województwie).

Dane od osób fizycznych objętych spisem powszechnym są zbierane metodą samospisu internetowego. Każdy mieszkaniec Polski jest zobowiązany samodzielnie przeprowadzić samospis polegający na weryfikacji, aktualizacji i uzupełnieniu danych o respondencie zamieszczonych w formularzu spisowym.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy osoba objęta spisem powszechnym nie może dopełnić obowiązku samospisu przez Internet, dane są zbierane metodami:

- wywiadu telefonicznego przeprowadzanego przez rachmistrza spisowego, który wprowadza dane uzyskane od respondenta do formularza spisowego,

- wywiadu bezpośredniego przeprowadzanego przez rachmistrza spisowego przy pomocy urządzenia mobilnego wyposażonego w oprogramowanie dedykowane do przeprowadzenia spisu.

Obie metody polegają na weryfikacji, aktualizacji i uzupełnieniu danych dotyczących osoby spisywanej w formularzu spisowym.

Udział w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021 jest obowiązkowy. Odмова udziału w spisie powszechnym wiąże się z możliwością nałożenia kary grzywny, co jest ujęte w art. 57 ustawy o statystyce publicznej.

Aby zapobiec sytuacji, w której zobowiązany do spisu mieszkaniec Polski nie ma możliwości doko-

nanie samospisu (np. z powodu braku dostępu do urządzeń i Internetu) ustawa zobowiązuje następujące podmioty do udostępnienia odpowiedniego pomieszczenia i sprzętu do realizacji samospisu:

- urzędy statystyczne i pozostałe jednostki statystyki publicznej,
- urzędy wojewódzkie,
- urzędy obsługujące wójtów, burmistrzów, prezydentów miast oraz gminne jednostki organizacyjne.

Jakie dane będą zbierane w czasie NSP 2021?

Zakres informacyjny spisów określają wymagania międzynarodowe oraz krajowe akty prawne i strategię. Potrzeby krajowe różnych grup użytkowników danych zostały również zbadane przez Główny Urząd Statystyczny podczas konsultacji społecznych spisu. W ramach narodowego spisu powszechnego ludności i mieszkań zostaną zebrane następujące dane:

- charakterystyka demograficzna osób (płeć, wiek, adres zamieszkania, stan cywilny, kraj urodzenia, kraj posiadanego obywatelstwa);

- aktywność ekonomiczna osób (bieżący status aktywności zawodowej – pracujący, bezrobotni, bierni zawodowo; lokalizacja miejsca pracy, rodzaj działalności zakładu pracy, zawód wykonywany, status zatrudnienia, wymiar czasu pracy, rodzaj źródła utrzymania osób, rodzaje pobieranych świadczeń);

- poziom wykształcenia;

- niepełnosprawność;

- migracje wewnętrzne i zagraniczne (okres zamieszkania w obecnej miejscowości, miejsce poprzedniego zamieszkania w kraju, miejsce zamieszkania rok przed spisem, fakt przebywania kiedykolwiek za granicą, rok przyjazdu / powrotu do Polski itp.);

- charakterystyka etniczno-kulturowa (narodowość – przynależność narodowa lub etniczna, język, którym posługują się osoby w kontaktach domowych, wyznanie – przynależność do wyznania religijnego);

- gospodarstwa domowe i rodziny (stopień pokrewieństwa z reprezentantem gospodarstwa domowego, tytuł prawny gospodarstwa domowego do zajmowanego mieszkania);

- stan i charakterystyka zasobów mieszkaniowych (rodzaj pomieszczeń mieszkalnych, własność mieszkania, liczba osób w mieszkaniu, powierzchnia użytkowa mieszkania, liczba izb, wyposażenie mieszkania w urządzenia techniczno-sanitarne, rodzaj stosowanego paliwa do ogrzewania mieszkania, tytuł prawny zamieszkiwania mieszkania przez gospodarstwo domowe, rodzaj budynku, w którym znajduje się mieszkanie itp.).

„Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych”

Ks. Jan Twardowski

Wyrazy głębokiego współczucia
oraz szczerze słowa wsparcia i otuchy
dla Pana Dyrektora Jacka Mazura
w trudnych chwilach po stracie

Teścia

składają

Pracownicy Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego
Szkół w Sierakowicach

Oprac. AK

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Spis Powszechny to:

Obowiązkowe badanie realizowane raz na 10 lat przez Główny Urząd Statystyczny

Ustawowa gwarancja ochrony Twoich danych

Nowoczesna i bezpieczna formuła spisu on-line

Od 1 kwietnia 2021 r. Główny Urząd Statystyczny przeprowadza Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021.

Pamiętaj, że udział w spisie to Twój obowiązek wynikający z ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r.

Obowiązkową metodą jest samospis internetowy. Wejdź na stronę GUS spis.gov.pl i wypełnij formularz spisowy. Jeżeli nie możesz tego zrobić we własnym zakresie, odwiedź najbliższy urząd gminy. Nie możesz wykonać samospisu internetowego? Zadzwoń na infolinię: 22 279 99 99 i spisuj się przez telefon.

Jeśli nie spiszesz się przez Internet ani przez telefon, skontaktuje się z Tobą rachmistrz telefonicznie lub bezpośrednio, aby przeprowadzić spis.

Nie obawiaj się o swoje dane. Są u nas bezpieczne, ponieważ chroni je tajemnica statystyczna. Dane jednostkowe zbierane i gromadzone w badaniach przeprowadzanych w ramach statystyki publicznej są poufne i **podlegają szczególnej ochronie**. Pracownicy statystyki publicznej są zobowiązani do przestrzegania tajemnicy statystycznej.

Chcesz sprawdzić, o co zapytamy w spisie? Zapoznać się z ustawą spisową? Zweryfikować rachmistrza? Wejdź na spis.gov.pl i bądź na bieżąco!

Wejdź na spis.gov.pl i spisuj się!

Liczymy się
DLA POLSKI!

Narodowy Spis Powszechny
Ludności i Mieszkań 2021

Bezpłatna mammografia w Sierakowicach już 17 kwietnia

LUX MED (jeden z największych od lat realizatorów Programu Profilaktyki Raka Piersi), w ślad za ogólnopolską kampanią promocyjną Ministerstwa Zdrowia pn. „Planuję Długie Życie”, zaprasza na bezpłatne badania mammograficzne.

W mammografii finansowanej przez NFZ w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi można wziąć udział niezależnie od miejsca zamieszkania i bez skierowania lekarskiego.

Do badania uprawnione są Panie w wieku 50-69 lat, które są ubezpieczone, nie były leczone z powodu raka piersi a także:

- nie miały wykonanej mammografii w ramach Programu w ciągu ostatnich 24 miesięcy,
- lub są w grupie ryzyka i w roku poprzedzającym otrzymały pisemne wskazanie do wykonania ponownej mammografii po upływie 12 miesięcy.

Mobilna pracownia mammograficzna LUX MED będzie do dyspozycji Pań w miejscowości Sierakowice **17 kwietnia 2021 w godzinach od 10.00 do 16.00 przy Ochotniczej Straży Pożarnej, ul. ks. B. Sychty.**

W 2021 roku po raz pierwszy z badania w ramach Programu Profilaktyki Raka Piersi mogą skorzystać Panie z rocznika 1971. Zachęcamy, aby nie zwlekały z decyzją o realizacji badań. Systematyczność w przestrzeganiu terminów kolejnych badań mammograficznych pozwala na wykrycie potencjalnego zagrożenia w bardzo wczesnym etapie rozwoju choroby oraz rozpoczęcie natychmiastowego i skutecznego leczenia, które daje niemal 100% gwarancję powrotu do zdrowia.

Uprzejmie prosimy o wcześniejszą rejestrację pod nr tel. 58 666 24 44 lub na <http://www.mammo.pl/formularz>. Przed połączeniem telefonicznym prosimy przygotować dowód osobisty w celu weryfikacji

NFZ
Narodowy Fundusz Zdrowia

LUXMED
DIAGNOSTYKA

Zbadaj się i zyskaj spokój

Zapraszamy Panie w wieku 50-69 lat na **bezpłatną mammografię** (prześwietlenie piersi) w technice cyfrowej w ramach Narodowego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi.

Sierakowice
17 kwietnia 2021
przy Ochotniczej Straży Pożarnej
ul. Sychty

Zarejestruj się:
58 666 24 44
www.mammo.pl

MAMMOGRAFIA

uprawnien do badania. Na badanie prosimy zabrać ze sobą zdjęcia z poprzednich mammografii.

Informujemy, że w trosce o zdrowie i bezpieczeństwo Pań oraz personelu medycznego badania są wykonywane z zachowaniem wszelkich przewidzianych prawem i wewnętrznymi procedurami LUX MED środków ostrożności w zakresie wyposażenia techników w niezbędne środki ochrony osobistej, jak i procedur dezynfekcji pracowni i aparatury diagnostycznej oraz obsługi pacjenta.

W pracowni mogą jednocześnie przebywać tylko trzy Panie, co zapewnia możliwość utrzymania niezbędnego dystansu. Przed badaniem pracownicy medyczni mierzą Paniom temperaturę i proszą o wypełnienie ankiety. Do dyspozycji Pań są także środki do dezynfekcji rąk. Prosimy o wyrozumiałość i zrozumienie dla podjętych środków ochrony oraz o stawienie się na badanie w masce ochronnej, a także w czasie wyznaczonym podczas rejestracji.

Ôd 1 tżëkwiata latoségò roku rozpòczinò sã Nôrodny Pòwszedny Spisënk Lëdztna i Mieszkaniów 2021

Weńdżë na starnã: spis.gov.pl i spisżë sã przez Internet!

Liczymy się
DLA POLSKI!

GUS | Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Rok pandemii koronawirusa w Polsce

4 marca minął rok od momentu, w którym wykryto w Polsce pierwszy przypadek wirusa SARS-CoV-2. Tzw. „pacjentem zero” był 66-letni mężczyzna, mieszkaniec Cybinki w woj. lubuskim, który chorobą COVID-19 zaraził się w Niemczech. Nie miał ciężkich objawów, a w szpitalu w Zielonej Górze spędził 18 dni. Po pierwszym oficjalnie potwierdzonym przypadku pojawiły się kolejne. Lawina ruszyła.

Kilka dni później, 11 marca 2020 r., rząd zawiesił działalność szkół, przedszkoli i uniwersytetów (najpierw na dwa tygodnie, ale z możliwością przedłużenia). Podjęto także decyzję o zamknięciu kin, teatrów i muzeów. Odwołano wszystkie imprezy. Tego samego dnia Światowa Organizacja Zdrowia określiła rozwój choroby COVID-19 jako pandemię. W dniach 14-20 marca obowiązywał w Polsce stan zagrożenia epidemicznego, a od 15 marca wprowadzono na granicach Polski kordon sanitarny, znacząco ograniczający ruch graniczny. Od 20 marca 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia, obowiązuje w Polsce stan epidemii.

W powiecie kartuskim pierwszy przypadek wirusa SARS-CoV-2 potwierdzono 17 marca 2020 roku.

W związku z dynamicznym wzrostem zakażeń kolejne kraje zaczęły wprowadzać obostrzenia mające na celu zahamowanie rozprzestrzeniania się choroby. Ludzie na całym świecie musieli nauczyć się żyć w zupełnie nowej rzeczywistości, akceptując ograniczenia praw obywatelskich i nakazy władz państwowych, aby nie pogłębiać wyjątkowo trudnej sytuacji w służbie zdrowia.

Na początku epidemii w Polsce rząd ogłosił szereg obostrzeń dotyczących m.in. niewychodzenia z domu bez konieczności, zmniejszenia liczby klientów w sklepach i wiernych w kościołach. Głównym hasłem było #zostańwdomu. Zamknięto szkoły, przedszkola, restauracje, centra handlowe, hotele, usługi fryzjerskie i kosmetyczne, ograniczono przyjęcia w szpitalach, odwoływano wizyty lekarskie, które zastąpiono teleporadami.

I wreszcie, po prawie dwóch miesiącach, rząd rozpoczął stopniowe znoszenie ograniczeń w funkcjonowaniu gospodarki i placówek publicznych, ale w rygorze epidemicznym. Pierwsze zaczęły obowiązywać 20 kwietnia, kolejne 4 maja, kiedy otwarto hotele i inne miejsca noclegowe, galerie handlowe, instytucje kultury (biblioteki, muzea i galerie sztuki), gabinety rehabilitacyjne, a w sklepach zniesiono tzw. godziny dla seniorów i umożliwiono w ograniczonym stopniu ko-

rzystanie z otwartych obiektów sportowych. Kolejny (trzeci) etap łagodzenia restrykcji zaczął obowiązywać od 18 maja, a czwarty – od 30 maja. Przestały wówczas obowiązywać limity osób w sklepach i restauracjach, zniesiono rygor noszenia maseczek na zewnątrz pod warunkiem zachowania 2-metrowego odstępu. Od 6 czerwca wznowiono działalność kin, teatrów, oper, basenów, klubów fitness, parków zabaw i rozrywki, saun i solariów. Nadal pozostała konieczność zasłaniania ust i nosa w przestrzeni publicznej.

Politycy partii rządzącej decydowali o luzowaniu obostrzeń także wtedy, gdy było to im na rękę, czyli przed wyborami prezydenckimi (pierwsza tura odbyła się 28 czerwca, druga – 12 lipca). Zapewniali wówczas, że Polska świetnie poradziła sobie z zagrożeniem, a premier Mateusz Morawiecki „odwołał” epidemię.

Lato i sezon wakacyjno-urlopowy sprzyjał podrójom, spotkaniom towarzyskim oraz uroczystościom rodzinnym w mniejszym lub większym gronie. Polacy się bawili: na weselach, na urloпах zagranicznych, w górach i nad morzem... Niestety, wiele osób nie stosowało się do obowiązujących zasad: nie zakładało maseczek w sklepach, kościołach i innych obiektach zamkniętych i nie zachowywało dystansu społecznego. Efekt? Wzrost liczby zakażonych.

Do lipca odnotowywany był spadek liczby zakażonych koronawirusem – zmniejszała się liczba ofiar śmiertelnych, zwiększała liczba ozdrowieńców. Na początku sierpnia liczba przypadków znów zaczęła wzrastać. Pierwszy raz dobowa liczba zakażeń (przekraczająca tysiąc) została stwierdzona 19 września, kiedy odnotowano 1002 przypadki.

W sierpniu pojawił się pierwszy potwierdzony przypadek koronawirusa w Gminie Sierakowice. Zarówno Wójt Gminy jak i księża sierakowickich parafii apelowali do mieszkańców i parafian o zakładanie maseczek i stosowanie się do obowiązujących zasad.

6 sierpnia po raz pierwszy wprowadzono podział na strefy w powiatach – czerwoną, żółtą i zieloną – w zależności od średniej liczby zakażeń w danym powiecie przypadających na 10 tys. mieszkańców. W żółtych i czerwonych strefach przywrócono część obostrzeń. W czerwonych strefach zasady bezpieczeństwa były najbardziej rygorystyczne (m.in. nakaz zasłaniania twarzy i nosa w przestrzeni publicznej), w żółtych – nieco mniej.

W związku z bardzo dużą liczbą zakażeń powiat kartuski został objęty tzw. żółtą strefą od 29 sierpnia do 4 września. Po tygodniowej przerwie nasz

powiat ponownie trafił do żółtej strefy (19-25 września), a od 26 września – do strefy czerwonej.

Tymczasem 18 sierpnia minister zdrowia (Łukasz Szumowski) podał się do dymisji. Nowym ministrem został Adam Niedzielski, dotychczasowy szef Narodowego Funduszu Zdrowia.

W październiku powróciły niektóre obostrzenia. Wykresy obrazujące liczbę zakażonych koronawirusem pięły się w górę. Polska i świat zmagają się z drugą falą ataku wirusa SARS-CoV-2.

Od 15 października powróciły godziny dla seniorów w sklepach. Dwa dni później, 17 października, w tzw. czerwonej strefie znalazły się 152 powiaty (w tym 11 miast wojewódzkich), czyli niemal pół Polski. Od tego dnia zaczęły obowiązywać też nowe obostrzenia w strefach czerwonych i żółtych mające na celu powstrzymanie rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2. Ograniczono m.in. liczbę osób biorących udział w wydarzeniach kulturalnych, liczbę wiernych na nabożeństwach w kościołach czy liczbę osób podróżujących transportem publicznym. Szkoły wyższe i średnie przeszły w tryb nauczania hybrydowego (strefa żółta) lub zdalnego (strefa czerwona). W strefie czerwonej zakazano organizowania imprez okolicznościowych, m.in. takich jak wesela i stypy.

W zawiązku z rosnącą liczbą zakażeń wśród nauczycieli i personelu szkolnego, a także wśród uczniów, wiele szkół podstawowych przeszło w tryb nauki hybrydowej lub zdalnej. Decyzje w tej sprawie wydawali powiatowi inspektorzy sanitarni. Ta sytuacja dotyczyła też większości szkół w Gminie Sierakowice.

Dynamiczna sytuacja epidemiczna spowodowała wprowadzenie przez rząd kolejnych zasad bezpieczeństwa. Od 24 października cała Polska została objęta obostrzeniami czerwonej strefy. Wśród zmian znalazły się: zajęcia zdalne również w klasach 4-8 szkół podstawowych, obowiązek przemieszczania się osób poniżej 16. roku życia pod opieką rodzica lub opiekuna, a także ograniczenia w funkcjonowaniu lokali gastronomicznych, sanatoriów oraz organizacji imprez, spotkań i zgromadzeń.

30 października 2020 r. premier Mateusz Morawiecki ogłosił, że w dniach 31 października – 2 listopada cmentarze zostają zamknięte.

W listopadzie notowano najwyższe dobowe liczby zakażeń – najwięcej 7 listopada, kiedy stwierdzono 27 875 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

Od chwili wybuchu epidemii COVID-19 na całym świecie trwały wysiłki skoncentrowane na opracowaniu skutecznej szczepionki przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. Prace te rozpoczęły się już

w styczniu 2020 r., a wczesną wiosną niektórzy producenci dostali zgodę na badania kliniczne. Pierwsze preparaty zostały zatwierdzone do użytku w grudniu 2020 r.

Pierwszą zatwierdzoną do użytku w Unii Europejskiej szczepionką przeciw COVID-19 był preparat opracowany przez firmę Pfizer/BioNTech. Kolejnymi szczepionkami były produkty opracowane przez firmy Moderna oraz AstraZeneca, a także Janssen, należącej do koncernu Johnson & Johnson.

27 grudnia 2020 r. rozpoczęły się w Polsce szczepienia przeciwko COVID-19. Na początku zaszczepiony został personel medyczny i seniorzy powyżej 80. roku życia, a później kolejne grupy wiekowe i zawodowe.

Wirus SARS-CoV-2 cały czas mutuje. Pierwszy wyodrębniony wariant pojawił się na przełomie marca i kwietnia 2020 r. Jedną z odmian, która coraz bardziej się rozprzestrzenia, jest tzw. brytyjska mutacja, bardziej zakaźna.

Tymczasem od drugiej połowy lutego br. w Polsce następuje wzrost liczby zakażonych wirusem SARS-CoV-2. W tym samym czasie minister zdrowia poinformował, że mamy trzecią falę pandemii koronawirusa. Sytuacja w szpitalach jest coraz trudniejsza – w wielu regionach kraju w placówkach zaczyna brakować miejsc dla pacjentów covidowych, a personel medyczny jest przeciążony.

Ze względu na rosnącą liczbę zakażeń na Warmii i Mazurach od 27 lutego zaostrożono zasady bezpieczeństwa. Dwa tygodnie później (od 13 marca) takie same zasady zaczęły obowiązywać w województwie pomorskim, a od 15 marca także w województwach mazowieckim i lubuskim.

Do województw pomorskiego i warmińsko-mazurskiego trafiło łącznie 15 mln maseczek ochronnych z Agencji Rezerw Materiałowych. Każdy z mieszkańców mógł otrzymać 4 sztuki. Szczegóły dotyczące dystrybucji maseczek w Gminie Sierakowice opublikowano w komunikacie Wójta Gminy.

17 marca minister zdrowia Adam Niedzielski poinformował o restrykcjach, które od 20 marca zaczęły obowiązywać w całym kraju.

– Jeżeli decyzje, które wdramy, nie poskutkują, to kolejne kroki będą już typowym lockdownem, gdzie będziemy zamykać wszystko – powiedział Adam Niedzielski, ogłaszając kolejne obostrzenia. – Sytuacja w całym kraju na tyle się pogarsza, że decyzje o kolejnych restrykcjach mają charakter ogólnopolski.

Minister przekazał także, że nie ma mowy o ograniczeniach w przemieszczaniu się.

W związku ze zbliżającymi się Świątami Wielkanocnymi rząd nie planuje zmian w ograniczeniach dotyczących liczby osób w kościołach. W tym zakresie obowiązują dotychczasowe restrykcje, 1 os. na 15 m kw.

Oto lista obostrzeń w całym kraju. Od 20 marca do 9 kwietnia w całym kraju będą obowiązywać nowe ograniczenia. Swoją działalność muszą zawiesić:

- hotele (wyjątkiem są m.in. hotele robotnicze, a także noclegi świadczone w ramach podróży służbowych – dokładny katalog wyjątków wraz z wymaganym potwierdzeniem odbywania podróży służbowej znajdzie się w rozporządzeniu);

- galerie handlowe – z wyjątkiem m.in.: sklepów spożywczych, aptek i drogerii, salonów prasowych, księgarni, sklepów zoologicznych i z artykułami budowlanymi; w galeriach handlowych nadal będą mogły działać m.in. usługi fryzjerskie, optyczne, bankowe, pralnie;

- teatry, muzea, galerie sztuki (możliwa jest jednak organizacja prób i ćwiczeń, a także wydarzeń online);

- kina (zakaz projekcji filmów dotyczy również domów i ośrodków kultury);

- baseny (wyjątkiem są baseny w podmiotach wykonujących działalność leczniczą i dla członków kadry narodowej);

- sauny, solaria, łaźnie tureckie, salony odchudzające, kasyna;

- stoki narciarskie;
- kluby fitness i siłownie;
- obiekty sportowe (mogą działać wyłącznie na potrzeby sportu zawodowego i bez udziału publiczności).

Dodatkowo w klasach 1-3 od 20 marca do 9 kwietnia powraca nauka zdalna. Po tym okresie możliwy jest powrót do nauczania hybrydowego. Nie ma decyzji o zamknięciu przedszkoli i żłobków, będą one funkcjonować.

Główną przyczyną gwałtownego wzrostu zakażeń jest brytyjska odmiana koronawirusa. Polska znajduje się w tej chwili na liście 10 krajów najbardziej dotkniętych trzecią falą pandemii.

Od początku pandemii w Polsce oficjalnie potwierdzono 2 058 550 przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2 (dane z dnia 21 marca 2021 r.); odnotowano 49 300 zgonów; wyzdrowiało 1 656 827 osób; zaszczepiono 5 014 167 Polaków.

Na świecie na COVID-19 zachorowały 123 519 404 osoby, zmarło 2 723 349, a wyzdrowiało 99 502 682 (dane z dnia 21 marca 2021 r.).

Jak twierdzą naukowcy, pandemia będzie trwała dopóki ponad 60% społeczeństw nie uodporni się drogą naturalną (przechorowanie) lub sztuczną (zaszczepienie). Po przekroczeniu tego progu odporności zbiorowej COVID-19 stanie się jedną z sezonowych chorób, z którą służby sanitarne będą walczyć jak z dziesiątkami innych chorób zakaźnych ludzi.

AK

Kaszubskie Centrum Medyczne w Sierakowicach składa serdeczne podziękowania Panom Andrzejowi i Tadeuszowi Bigusom, właścicielom Firmy Handlowej BAT w Sierakowicach, za wsparcie przy zakupie specjalistycznego sprzętu medycznego.

W 2020 roku dzięki bezinteresownej pomocy Firmy BAT Sierakowice zakupiono następujący sprzęt:

Koncentrator tlenu Philips Respironics SimplyGo MINI

2 szt., wartość – 26 398,00 zł.

Koncentrator tlenu Kröber 4.0

5 szt., wartość – 26 994,98 zł.

Głowica 11L-D

1 szt., Wartość – 15 908,82 zł.

Do 2020 roku wartość darowizn przekazanych przez firmę BAT Sierakowice przekroczyła kwotę 500 tys. zł. Dzięki tym urządzeniom Kaszubskie Centrum Medyczne w Sierakowicach znacznie poszerzyło swoje możliwości lecznicze i diagnostyczne. Firma Handlowa BAT Sierakowice od wielu lat dzieli się owocami swojej ciężkiej i uczciwej pracy z lokalną społecznością nie tylko w sektorze ochrony zdrowia.

Z wyrazami wdzięczności oraz życzeniami dalszych sukcesów w imieniu kierownictwa i pracowników Kaszubskiego Centrum Medycznego w Sierakowicach

Dyrektor Stanisław Czerwinka

Całun Turyński – obraz umęczonego Jezusa

Kościół p.w. św. Marcina w Sierakowicach jest jednym z nielicznych, o ile nie jedynym w Polsce, którego wnętrzu zdoła wizerunek Jezusa z Całunu Turyńskiego. Pomysłodawcą ozdobienia głównej ściany przebudowanej i powiększonej świątyni mozaiką z obliczem Zbawiciela był ówczesny proboszcz parafii, ks. kanonik Bronisław Dawicki. W świątyni znajduje się także kopia Całunu Turyńskiego – jednej z największych relikwii chrześcijaństwa.

Rekonstrukcja graficzna twarzy mężczyzny z Całunu Turyńskiego; na podstawie takiego zdjęcia powstał wizerunek Oblicza Jezusa na mozaice w kościele św. Marcina w Sierakowicach

C z y m jest Całun Turyński? Dla jednych to płótno, w które po śmierci zawinięto Jezusa, dla innych – średniowieczny falsyfikat.

C a ł u n jest kawałkiem ręcznie tkanego lnianego płótna o długości 437 cm i szerokości od 113 do 112,5 cm. Na płótnie widnieje wizerunek wysokiego, nieodzianego mężczyzny;

brodę i długie włosy. Jego ciało znaczą liczne rany oraz pojedyncza rana kluta między 5. i 6. żebrami. Według tradycji chrześcijańskiej w płótno po śmierci został owinięty Jezus Chrystus, a charakter i umiejscowienie śladów na całunie odpowiada opisowi ran przedstawionemu w Ewangelii. Płótno obecnie znajduje się w Turynie, w kaplicy Świętego Całunu katedry p.w. św. Jana Chrzciciela.

Udokumentowana historia płótna sięga roku 1357, kiedy to Całun po raz pierwszy został wspomniany w zachowanym do dziś dokumencie i od tego czasu jego historia jest nieprzerwanie dokumentowana do dzisiaj. Jest utożsamiany z wspomnianymi w różnych źródłach innymi tkaninami: płótnem, jakie otrzymał król Edessy Abgar V (panował w latach 13-50 n.e.), mandylionem z Edessy oraz tetradiplonem. Brak jednak bezpośrednich dokumentów pozwalających na jednoznaczne wykazanie ciągłości historycznej między tymi obiektami a Całunem Turyńskim.

Ostatnim źródłem mówiącym o bytności tej relikwii w Konstantynopolu przed jej zniknięciem w 1204 r., jest relacja kronikarza czwartej krucjaty Roberta de Clari, który w swoim dziele „Zdobycie Konstantynopola” pisał, że przed zdobyciem miasta w każdy piątek w kościele Świętej Marii w dzielnicy Blacherne wystawiano sydoine, na którym był widoczny wizerunek Chrystusa.

Potwierdzona w wiarygodnych dokumentach historia płótna nazywanego obecnie Całunem Turyńskim, zaczyna się dopiero w 1357 r., kiedy pojawił się on w Szampanii, w miejscowości Lirey. Jako własność Joanny de Vergy, wdowy po rycerzu Godfrydzie de Charny, był obiektem kultu w miejscowym kościele pod nazwą „całun z Lirey”. Żaden dokument nie precyzuje daty nabycia całunu przez rodzinę de Charny.

Z 3 na 4 grudnia 1532 r. w Świętej Kaplicy w Chambéry wybuchł pożar. Całun został uratowany w ostatniej chwili, gdy srebrna skrzynka, w której go przechowywano, zaczęła się topić. Relikwia została uratowana, choć Całun został nadpalony w 48 miejscach. W 1578 r. książęta Sabaudii przenieśli Całun do Turynu (który był stolicą ich państwa od 1562 r.).

Ostatni król Włoch Humbert II zapisał w testamencie Całun papieżowi. W chwili śmierci Humberta II, 18 marca 1983 r., płótno przeszło na własność Stolicy Apostolskiej. W 1997 r. Całun został ponownie uratowany z pożaru katedry w Turynie.

Przez wieki nie zwracano uwagi na niewyraźny wizerunek odbity na płótnie. Tajemnice Całunu zaczęto odkrywać dopiero na przełomie XIX i XX wieku. W 1898 r. włoski fotograf-amator Secondo Pia zrobił pierwsze w historii zdjęcie tej tkaniny. Gdy oglądał w ciemni negatyw, jego oczom ukazała się postać człowieka.

Całun ma zadziwiającą właściwość – jest negatywem fotograficznym. Części ciała, które zwykle wi-

Całun Turyński

dzimy jako ciemniejsze (np. okolice oczu), są na nim jasne, natomiast wypukłe miejsca, na które pada światło (i które postrzegamy jako jasne, np. nos, czoło) są na płótnie ciemne. Wizerunek na materiale jest bardzo niewyraźny. Dopiero negatywy zdjęć Całunu ukazują realistyczny obraz postaci i naturalny światłocień, są niejako pozytywami fotograficznymi czyli gotowymi odbitkami. Tylko obraz ciała na Całunie ma ten szczególny charakter, plamy krwi już nie. Ponieważ krew wsiąkła w tkaninę, jest ciemna na płótnie, a jasna na negatywach fotograficznych.

Chociaż płótno jest jednym z najczęściej analizowanych naukowo zbiorów historii ludzkości, powstanie i charakter utrwalonego na nim obrazu stanowi wciąż dla współczesnej nauki zagadkę. Powstała nawet specjalna dziedzina nauki zwana syndologią (z gr. sindon – płótno, całun) zajmująca się badaniem całunu. Obejmuje ona wiele dyscyplin naukowych, m.in. historię, egzegezę biblijną, teologię biblijną, archeologię biblijną i ogólną, chemię, fizykę, medycynę sądową, anatomię, spektrografię, optykę, biologię, paleografię i numizmatykę.

Na Całunie nie znaleziono żadnych śladów farby, barwnika ani substancji, którymi wizerunek mógłby być namalowany. Z pewnością nie powstał też wskutek odbicia na tkaninie krwi pokrywającej ciało ofiary, gdyż plamy krwi i obraz ciała są od siebie niezależne i łatwo je odróżnić. Wizerunek mężczyzny odbił się jedynie na powierzchniowej warstwie płótna, nie wnikać w wewnętrzne struktury materiału. Na całej powierzchni obraz jest niezwykle delikatny, ma zaledwie 40 mikronów grubości (0,04 mm), a mimo to – co wykazały badania przeprowadzone przy użyciu aparatury do badań kosmicznych – jest obrazem trójwymiarowym.

Jak ustalili naukowcy, mężczyzna z Całunu w chwili śmierci liczył 30 – 40 lat. Był silnie zbudowany. Ocenia się, że miał 175-180 cm wzrostu i ważył 75 – 81 kg. Chociaż jego twarz jest zmasakrowana, wciąż widać, że miała bardzo proporcjonalne rysy. Oczy były osadzone blisko nosa, kości policzkowe są wysokie i niewystające. Nosił wąsy

Fotografia twarzy z Całunu i jej negatyw

i brodę, miał długie, lekko falujące włosy. W latach 1981 – 1982 lekarz Pierreluigi Baima Bollone zidentyfikował grupę krwi na całunie jako AB. Grupa AB występuje jedynie u 4-5% populacji ludzkiej, najczęściej jest natomiast spotykana wśród Żydów (18%). Współczesne badania Całunu przy użyciu coraz nowszych technik badawczych wykazują, że czerwone ślady na tkaninie są autentyczną krwią osoby po traumatycznych przeżyciach powodujących szok organizmu, a przez to wzrost hemoglobiny.

Twarz widoczna na Całunie jest jakby pokryta drobkami krwi. Niektórzy uważają, że jest to ślad po „krwawym pocie” (hematidrozie), którego człowiek może doświadczać w sytuacjach skrajnego osłabienia, silnego wstrząsu psychicznego i strachu. Dalsza analiza wskazuje, że mężczyznę bardzo brutalnie bito po twarzy: oblicze jest zdeformowane, pokrywają je rany, prawdopodobnie uszkodzona jest czaszka. Uderzano przede wszystkim od lewej strony, dlatego prawa część twarzy jest szczególnie zniekształcona: na policzku widać trójkątną ranę, oko silnie spuchło, powieka została naderwana. Kości łuków brwiowych przecinają skórę, nos jest złamany. Przypuszcza się, że człowieka z Całunu mocno uderzono jakimś narzędziem, np. kijem lub biczem. To musiało spowodować obfity krwotok, o czym świadczy duża ilość krwi, która spłynęła na wąsy. Widać również, że

Kaszubskie Centrum Medyczne w Sierakowicach składa serdeczne podziękowania Panu Kazimierzowi Woźniakowi, właścicielowi firmy ELWOZ ze Szklanej, za nieodpłatnie przekazanie środków ochrony indywidualnej o znacznej wartości (przyłbice, kombinezony), które są niezbędne do pracy w czasie pandemii.

Z wyrazami wdzięczności oraz życzeniami dalszych sukcesów w imieniu kierownictwa i pracowników Kaszubskiego Centrum Medycznego w Sierakowicach

Dyrektor Stanisław Czerwonka

wyrywano mu włosy z wąsów i brody, miejscami odrywając kawałki skóry. Ten mężczyzna przewracał się i upadał na twarz, bowiem w okolicy nosa odkryto zmieszane z krwią drobiny ziemi. Są to kryształy aragonitu, rodzaj osadu wapiennego, przypominający ten, który spotykany do dziś w okolicach Jerozolimy.

Na Całunie widać liczne wypływy krwi na czaszce. Zostały one spowodowane przebicciem naczyń krwionośnych na głowie przez kolce korony cierniowej. Korona cierniowa była w kształcie czepecza, który opinał całą głowę. Chirurdzy naliczyli 13 ran na czole i 20 z tyłu głowy spowodowanych przez kolce cierni, ale przypuszczają, że mogło być ich około 50. Ponieważ pod skórą na głowie znajduje się sieć unerwienia i naczyń krwionośnych, korona cierniowa spowodowała rozdzierający ból oraz obfite krwawienie.

Na niemal całym ciele mężczyzny z Całunu znajduje się około stu dwudziestu ran, pogrupowanych po dwie lub trzy. Naukowcy są zgodni, że są to ślady bicia, zwanego flagrum romanum, o dwóch lub trzech rzemieniach zakończonych ołowianymi kulkami lub haczykami, powodującymi rany tłuczone i szarpane. Skazany był w trakcie chłosty całkiem nagi, gdyż ślady uderzeń widoczne są nawet na pośladkach. Z układu ran wynika, że podczas biczowania miał skrępowane ręce i przywiązany był do niskiego słupa. Aby nie doprowadzić do zabicia, tradycja hebrajska ograniczała karę chłosty do 39 batów. Szacowany wiek płótna na I wiek n.e. oraz metoda chłosty sugerują, że oprawcami byli Rzymianie, którzy potraktowali biczowanego z wyjątkowym okrucieństwem.

Odczytując ślady ran na Całunie (nad lewą i prawą łopatką), naukowcy są zgodni, że mężczyzna niósł na miejsce ukrzyżowania belkę poprzeczną krzyża, tzw. patibulum, i miał ręce do niej przywiązane. Przypuszcza się, że belka ważyła około 30 kg, a jej długość wynosiła 1,80 m.

Ukrzyżowanie było najokrutniejszym i najhaniebniejszym rodzajem tortur, jakie stosowano w czasach Jezusa. Na Całunie widać ranę po przebicciu gwoździem nadgarstków. Ręce przybijano do krzyża gwoździem w nadgarstkach, a nie w dłoniach, bo tylko wtedy mogły utrzymać ciężar ciała wiszącego na krzyżu. Dłonie przebite gwoździem i obciążone wagą ciała rozrywają się. Gwoździe wbijano więc w przestrzeń zwaną szczeliną Destota, znajdującą się pomiędzy kośćmi nadgarstka. W tym miejscu nie przebiega żadne większe naczynie krwionośne, ale przechodzi nerw pośrodkowy, kierujący ruchami kciuka, będący równocześnie sygnalizatorem bólu.

Podczas przybijania do krzyża stopy mężczyzny połączono na siłę i przymocowano jednym

gwoździem. Lewą stopę wykręcono i ułożono na prawej, przyciskając do krzyża. W nienaturalny sposób wygięto nogi i w wyniku tego zwichnięto staw skokowy prawej stopy. Gwóźdź wbito tak, aby przeszedł między kośćmi śródstopia i nie uszkodził żadnej kości. Wbity w ten sposób mocno przytwierdzał skazanego do krzyża i podtrzymywał cały ciężar ciała.

Z rany na lewym nadgarstku wypłynęły dwa krwotoki. Dzięki temu naukowcy mogli odtworzyć pozycję rąk przybitych do belki poprzecznej krzyża. Mężczyzna, wisząc na krzyżu, co pewien czas usiłował się unieść, aby nabrać powietrza. Ból i wyczerpanie zmuszały Go do ponownego opadnięcia. Śmierć na krzyżu następowała najczęściej w wyniku uduszenia. Kiedy męka przeciągała się, skazańcom łamano nogi. Bez tego konanie mogło trwać nawet ponad dobę. Kiedy ukrzyżowani nie mogli się już podnosić, dusili się. Wykazano, że człowiekowi z Całunu nie łamano nóg, najwyraźniej zmarł szybko.

Analiza rany prawego boku o szerokości 1,5 cm i długości 4,5 cm oraz obfity wypływ krwi i płynu nagromadzonego w jamie opłucnej wskazują, że bezpośrednią przyczyną śmierci było pęknięcie mięśnia sercowego na skutek zawału, po którym nastąpiło przedostanie się krwi do osierdzia, a następnie do jamy opłucnej, wywołując hemoperikardię. Gwałtowne rozerwanie osierdzia pod wpływem silnego ciśnienia nagromadzonej tam krwi wywołuje porażający ból w okolicy mostka.

Gwałtowna śmierć, do której doszło w stanie pełnej świadomości, przy skrajnym wyczerpaniu, zazwyczaj powoduje natychmiastową pośmiertną sztywność (stężenie pośmiertne). Tłumaczy to wyprężoną pozycję ciała na Całunie.

W krótkim czasie po śmierci doszło do podziału nagromadzonej w osierdziu krwi na czerwone ciała (które zgromadziły się w dolnej części) i bezbarwne osocze, które pozostało w górnej części opłucnej. Po przebicciu włócznią klatki piersiowej doszło do gwałtownego wylewu na zewnątrz najpierw czerwonych ciałek krwi, a następnie osocza.

Całun przez kilkadziesiąt godzin okrywał zwłoki człowieka, który był torturowany i zmarł na krzyżu – co do tego nie ma wątpliwości. Ale czy tą osobą był Jezus Chrystus? Na to pytanie każdy musi odpowiedzieć sobie sam.

Zdumiewająca jest zgodność śladów męki, jaką przeszedł mężczyzna z Całunu z ewangelicznymi relacjami z ostatnich godzin życia Jezusa. Ale nie tylko zgodność z przekazem Ewangelii może wskazywać, że Całun okrywał ciało Jezusa; znamieny jest czas i miejsce powstania płótna (I w. n.e.), wyniki analiz

pyłków roślin i minerałów wskazujących na Judeę, rzymskie metody tortur i ekspertyzy medyczne. Kolejna zbieżność dotyczy monet położonych na powiekach zmarłego, które także odbiły się na Całunie. To tzw. leptony, będące w obiegu w Cesarstwie Rzymskim w I w. n.e. Dokładna analiza napisów na monetach pozwoliła stwierdzić, że pochodzą one z szesnastego roku panowania Tyberiusza, tzn. z roku 29-30 n.e., a za najbardziej prawdopodobną datę męki i śmierci Jezusa uważa się 7 kwietnia 30 r.

Specjaliści z różnych dziedzin nauki, od lat badający płótno z Turynu, do tej pory nie są w stanie wyjaśnić, w jaki sposób powstał na nim wizerunek mężczyzny. Co więcej, po wielu próbach i badaniach naukowcy jednoznacznie stwierdzili, że na dzień dzisiejszy żadna technika naukowa, którą dysponujemy, nie jest w stanie uzyskać takiego efektu. Nie jest możliwe wykonanie drugiego takiego całunu. Obala to teorię o powstaniu Całunu w średniowieczu i na-

malowaniu go przez genialnego malarza. Wielu specjalistów uważa, że jest absolutnie niemożliwe, by ktoś dysponujący zasobami wiedzy i techniki średniowiecznej był w stanie dokonać tak genialnego fałszerstwa.

Na zakończenie cytaty z artykułu „Całun Turyński. Świadek zmartwychwstania” Pawła Łepkowskiego opublikowanego w serwisie rp.pl: *Czym jest więc Całun Turyński? Dlaczego budzi lęki jednych i wzmacnia wiarę innych? Ponieważ to namacalny dowód wielkiej zbrodni popełnionej na wyjątkowej osobie. Całun nie był potrzebny ludziom epoki średniowiecza do wzmocnienia ich żarliwości religijnej. To zaszyfrowana wiadomość dla nas – ludzi epoki fizyki kwantowej i internetu – przekonanych o potęgze naszego rozumu. Wiadomość, którą odczytujemy jedynie dzięki rozwojowi techniki.*

Oprac. AK

Okres wiosenny na Kaszubach

Rok obrzędowy (12)

Kaszubska nazwa wiosny brzmi *zymk*, czyli z nazwy rodzaju żeńskiego w języku polskim przechodzi w rodzaj męski w języku kaszubskim. Z tym faktem językowym wiążą się określone perturbacje, choćby natury plastycznej – małe dzieci zwykle przedstawiają wiosnę jako panią w kwiecistej sukience, a na zajęciach języka kaszubskiego rodzi się problem, jak przedstawić graficznie Pana Wiosnę.

W tym okresie przyroda budzi się do życia, w ludzi też wstępują nowe nadzieje, poprawia się humor, bo *To sã ju mô do zymkù, śniég topnieje; zëma òsta slôdë, a chiże jidze zymk*. To czy wiosna nadejdzie w miarę wcześniej, czy raczej późno ludowe przepowiednie wiążą z terminem Świąt Wielkanocnych. Mawiano, że wczesne święta sprowadzają wcześniej wiosenną pogodę, a późny termin świąt powoduje, że i aura nie kwapi się do zbytowego ocieplenia: *Czej sã wczas Jastrë, tej bådze wczasny i dludzi zymk, a czej Jastrë sã pòzdze, tej mdze pòzny i krótczi zymk*. Jak powszechnie wiadomo Święta Wielkanocne mogą przypadać pomiędzy 22 marca a 25 kwietnia włącznie, czyli po pierwszej wiosennej pełni księżyca. Oznacza to, że tegoroczna data świąt (4 - 5 IV) jest ulokowana w środkowym przedziale czasowym – ani to wczesny, ani późny termin. Patrząc jednak na warunki pogodowe trzeciej dekady marca (okresu astronomicznej wiosny) trzeba powiedzieć, że nie zmierza ona jeszcze ku wyraźnemu ociepleniu. Raczej mamy ciągle prze-

wagę warunków zimowych, *Zëma ze zymkã sã bije* – co rusz przechodzi śnieżna zadymka.

Oczywiście wszelkie mądrości ludowe na temat wiosennej pogody zostały, jak zwykle, zawarte w przysłowiaach. Jedno z nich głosi, że *Czejbë nie bëło zymkù, bë nie bëło lata*, czyli musimy liczyć się z tym, że wiosna trochę pomarudzi, zgromadzi w glebie trochę wilgoci, przyzwyczai naturę do stopniowego podnoszenia temperatury, zrobi dobry podkład dla ruszającej roślinności. Trzeba się także pogodzić z humorami aury, przecież jeszcze w kwietniu może zima przeplatać się z latem, a w marcu to w ogóle może być jak w garncu, czyli znacznie bardziej nieprzewidywalnie. Dobrym wyjaśnieniem sytuacji może być przysłowie *Zymk nie przëlecy na jedny jaskùlecze*. Nie powinniśmy do końca ufać, że już na dobre się ociepliło, widząc w powietrzu ptaki przylatujące do nas po zimie. Nieraz bowiem się zdarza, że i one spotykają się z pogodowym zaskoczeniem i muszą cierpieć z powodu przejmujących chłódów. To przysłowie ma też wymiar symboliczny, mówiący o tym, że nie jest dowodem totalnego polepszenia sprawy jedna pozytywna przesłanka; trzeba raczej poczekać na wielokrotne potwierdzenia. Jeśli bociany pojawiają się w okolicy św. Józefa, czyli około 19 III, to warto je obserwować, bo *Chto w swiãti Józef ùzdzi bòcóna w loce, bez całi rok bådze w robòce*. Święty Józef w ludowych przekazach jest też nazywany

Oblubieńcem. Z tym słowem utworzono także przysłowie, które głosi, że *Òblëbiénc jak nie płacze* (nie pada w tym dniu), *na zëmã bãdą kòłacze*.

Kalendarzowa wiosna, zaczynająca się 21 marca, jest na Kaszubach łączona z dniem Benedykta, o którym też traktuje regionalne przysłowie zapewniające, że dobra pogoda z tego dnia jest prognostykiem ciepłego lata – *Jak pò Benkù ciepło, w lece bãdże piekło*.

Dużym wydarzeniem w obrzędowości było i jest święto Zwiastowania Pańskiego, przypadające 25 marca. Jest to święto Maryjne, dość wysoko stawiane w hierarchii ludowej, o czym mogą zaświadczać liczne regionalne jego nazwy: *Zwiastowanié*, *Matczy Bòsczi Strëmianny* / *Strumianny* (*Na Strëmianną piersi strëmién jidze pòd lodã*), *Matczy Bòsczi Strómny* / *Stromny*, *Matczy Bòsczi Roztwórny*. Mówiąc o świętach Maryjnych Kaszubi często opuszczają słowa *Matka Bòskò*, zostawiając tylko stosowne określenie: *To bëło prawie w Zélną. Czejże bãdże latos Gromicznò? Na Séwną, na Wagòrzoną, Na Strëmianną*. W języku kaszubskim zwykle każda z tych nazw kryje w sobie swoistą filozofię obrazującą sposób ludowego myślenia. Z tym dniem lud kaszubski wiąże początek wiosny (nie z datą astronomiczną czy kalendarzową), uważając, że dopiero po tym okresie rozwierają się pory ziemi (stąd nazwa *Matczy Bòsczi Roztwórny*) i wypuszczają na świat wszystko, co skryło się na okres zimy w jej wnętrzu: *Na Roztwórńą zemia sã roztwiérò i wëlòżają z ni robòczy, a żabóm i żnijóm òdmikają sã pësczi zarosłé na zëmã, bùdzą sã pszczolë w kòszkach i wròcąją bòcónë*. Jedno z wierzeń głosi, że dzieje się to za sprawą magicznych kluczy, którymi operuje MB (stąd kaszubska nazwa botanicznego pierwsienka *klucze Matczy Bòsczi* – *Kluczama Matczy Bòsczi òdmikò zymk dwiérze*). Jest to dzień o przełomowym znaczeniu dla przyrody, roślinności i nowego życia, stąd wielkie jego znaczenie w ludowych wierzeniach – *Roztwórńò to je taczé swiàto, że nawet ptòch nie wije gniòzda*.

Dzień Zwiastowania Pańskiego jest dla Kaszubów tak ważnym świętem w roku obrzędowym i kościelnym, że nazywano go po prostu *Matką Bòżą* (25 marca). Bernard Sychta notuje w swoim 7-tomowym słowniku takie powiedzenie: *Przińdze Matka Bòżò, tej tã pùdziesz!* (groził kiedyś właściciel domu eksmisją lokatorowi, co oznaczało, że po 25 marca można było usunąć niewygodnego mieszkańca).

Matka Boska cieszy się na Kaszubach ogromną popularnością, stąd liczne Jej sanktuaria: Kościelna – MB Królowej Rodzin i MB Bolesnej, Wejherowo – MB Uzdrawienia na Duszy i Ciele, Swarzewo

– MB Królowej Morza, Matemblewo – MB Brzemiennej, Sianowo – MB Królowej Kaszub.

Zwiastowanie Maryi dobrej nowiny przez Archanioła Gabriela ma miejsce dziewięć miesięcy przed narodzeniem Chrystusa (wydarzenie opisane w ewangelii św. Łukasza). Bóg posyła do skromnej i pobożnej dziewczyny z Nazaretu swojego posłańca, a ona bez wahania przyjmuje Jego wolę. Kościół wschodni zaczął święcić ten dzień już w V wieku, na Zachodzie czyniono to od czasów papieża Grzegorza Wielkiego. Na miejscu domu Maryi w Nazarecie pojawiały się kolejne świątynie (różnych obrządków). Dziś stoi tam Bazylika Zwiastowania Pańskiego zarządzana przez zgromadzenie franciszkańskie. Jest to imponujących rozmiarów budowla. W dwupiętrowym kościele na górze jest ulokowana obszerna bazylika, a w dolnym kościele mieści się Grota Zwiastowania, sprawiająca wrażenie dość przestronnej izby. W centralnym miejscu Groty stoi ołtarz z łacińskim napisem *Verbum caro hic factum est* – *Słowo Tutaj Ciałem się Stało*.

Wejście do Bazyliki Zwiastowania Pańskiego w Nazarecie

Dolna część Bazyliki z Grotą Zwiastowania

Ołtarz w Grocie Zwiastowania z łacińskim napisem
Słowo Tutaj Ciałem się Stało

Motyw Zwiastowania stał się nośnym elementem dla twórców sztuki. Najstarszy wizerunek (z II wieku) zachował się w katakumbach św. Pryscylli. W III wieku powstało podobne malowidło w katakumbach św. Piotra i Marcelina. Na łuku tęczy w bazylice Matki Bożej Większej w Rzymie w IV

wieku pojawił się barwny obraz-mozaika ze sceną Zwiastowania. Oprócz scen z Aniołem Maryja jest też ukazywana jako zwykła kobieta, np. w Rawennie znajduje się mozaika z VI wieku, na której widzimy MB siedzącą przed domem z wrzecionem w rękę, a Anioł z berłem stoi przed nią. Motyw ten wykorzystali też w swojej twórczości m. in. artyści: Giotto, Fra Angelico, Simone Martini, Taddeo di Bartolo, Masaccio, Leonardo da Vinci, El Greco, Botticelli. Szczególnego rozmachu temat nabrał w okresie gotyku (zgodnie z ogólnymi trendami sztuki średniowiecza), będąc często wypełnieniem głównych ołtarzy świątyń.

Dla Kaszubów Matka Boska jest bardzo ważną postacią, a Jej święto obchodzone 25 marca – dniem osobliwym w kalendarzu, co poświadczają dobitnie zasoby językowe: liczne przysłowia, powiedzenia i frazeologizmy.

Tekst i foto: Danuta Pioch

WIĘCEJ NIŻ SZKOŁA

Liceum Ogólnokształcące

PROFIL FOTOGRAFICZNO-JĘZYKOWY

- doskonalenie umiejętności językowych
- Stosunek nowoczesnych reguł fotografii
- doświadczenie nauki – matury
- PROJEKTY ZAGRANICZNE !

Technikum

TECHNIK AGROBIZNESU

- produkcja roślinna i zwierzęca
- przewodzenie działalności rolniczej (świadek z UE)

TECHNIK RACHUNKOWOŚCI

- zarządzanie finansowe
- wynagrodzenia i podatki
- PRAKTYKI ZAWODOWE ZA GRANICĄ !

TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH

- planowanie diety
- doskonalenie umiejętności kulinarnych
- 5 lat nauki – matura + kwalifikacje do wykonywania zawodu

www.sierakowice.pl
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Sierakowice
ul. 150, 83-340 Sierakowice

BRANŻOWA SZKOŁA I STOPNIA W SIERAKOWICACH

Nauka w oddziałach wielozawodowych trwa 3 lata i kończy się egzaminem zawodowym

NAJCZĘŚCIEJ WYBIERANE ZAWODY:

fryzjer, monter sieci i instalacji sanitarnych, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, blacharz samochodowy, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, dekarz, murarz-tylnikarz, sprzedawca, elektryk, elektromechanik pojazdów samochodowych, przetwórcza mięsa, cukiernik, piekarnik, stolarz, tapicer

ul. Dworcowa 3, 83-340 Sierakowice
58 687-00-37
sekretariat@branzowasierakowice.pl
www.branzowasierakowice.pl

Ribena®
delikatesy

SIEĆ DELIKATESÓW: SIERAKOWICE / GOWIDLINO / KAMIENICA KRÓLEWSKA / LINIA / SOMONINO / KIELPINO / KARTUZY / CHMIELNO / SULCZYNO

ribena.pl

Kolegium redakcyjne „Pomeranii” przyznało kolejne Skry Ormuzdowe

Niecodzienny przebieg miało spotkanie kolegium redakcyjnego miesięcznika „Pomerania”, które odbyło się 19 lutego 2021r. (z przyczyn pandemii zorganizowane w systemie zdalnym), poświęcone rozpatrzeniu wniosków środowisk kaszubsko-pomorskich odnośnie uhonorowania jednostek dokonujących czegoś ważnego dla otoczenia i społeczności lokalnych, często przewyżających przy tym przeróżne ograniczenia.

Takie statuetki otrzymali laureaci ubiegłorocznej edycji Skry Ormuzdowej

Wyróżnienie jest przyznawane od 36 lat, pierwsza edycja miała miejsce w 1985 roku, a jej pomysłodawcą był ówczesny redaktor naczelny czasopisma – Wojciech Kiedrowski. Pierwszymi laureatami wyróżnienia zostali: Julian Zaborowski z Lipusza, Józef Jutrzenka-Trzebiatowski z Wysokiej Zaborskiej, Józef Chelmowski z Brus-Jaglie, Tadeusz Lipski z Wiela oraz Antoni Konkel z Jastarni.

W kolejnych edycjach te prestiżowe wyróżnienia trafiały także do ludzi z Gminy Sierakowice. Laureatami Skier Ormuzdowych w podanych latach zostali: Kaszubski Zespół Teatralny „Bina” (1996), Danuta Pioch (1999), Redakcja Wiadomości Sierakowickich (1999), Kapela Bas (2017), Sławomir Bronk (2019).

W początkowych założeniach zapisano, iż nagrody mają być przyznawane ludziom działającym bez rozgłosu, w małych środowiskach; okazało się jednak, że działaczy jest tak wielu, iż nie sposób ich dostrzec na czas i odpowiednio docenić na bieżąco. Zatem pojawiają się także wśród nominowanych nazwiska osób, które zaistniały już w życiu społecznym i kulturowym regionu, są szeroko znane ze swoich dokonań, ale jeszcze nie otrzymały tego prestiżowego wyróżnienia.

Wśród nominowanych do uhonorowania za rok 2020 znaleźli się m.in. Jaromira Labudda, poetka

kaszubska z Tłuczewa; Regina Białk, artystka ludowa z Kościerzyny; Krzysztof Tusk, zakonnik propagujący kaszubszczyznę w Kościele; Adela Kuik-Kalinowska, profesor AP w Słupsku, działaczka regionalna; Artur Jabłoński z Ostrowa, działacz regionalny; Zdzisław Myszkowski, sołtys z Brzeźna Szlacheckiego; Krzysztof Tyborski, rolnik z Konarzynek; Hieronim Kucharski, dyrektor społecznej Szkoły Podstawowej w Czersku; Adam Hebel, prezenter radiowy i telewizyjny z Wejherowa; Rafał Nowakowski, prowadzący stronę poświęconą kuchni regionalnej; Daniel Ptach z Rumi, propagator kaszubskiej muzyki chóralnej; Małgorzata Wątor z Gdańska, poetka; Karola Bober z Lipusza, znawczyni wypieku kaszubskiego chleba; Alicja Gajewska z Tczewa, realizatorka licznych projektów kulturowych; Nikola Bronk, uczennica Technikum Ekonomicznego z Sierakowic, członkini KZPiT Sierakowice.

Po burzliwych obradach kolegium wybrało spośród 15 kandydatur 6 laureatów Skry Ormuzdowej za rok 2020, a zostali nimi (wg informacji miesięcznika „Pomerania”): **Adela Kuik-Kalinowska** – profesor Akademii Pomorskiej w Słupsku, literaturoznawczyni, poetka, pisarka; **Jaromira Labudda** – poetka, nauczycielka języka kaszubskiego, autorka podręczników szkolnych; **Alicja Gajewska** – działaczka kociewska, dyrektor Fabryki Sztuk w Tczewie; **Artur Jabłoński** – dziennikarz, pisarz, poeta, twórca Radia Kaszëbë; **Hieronim Kucharski** – dyrektor Społecznej Szkoły Podstawowej w Czersku promującej kaszubszczyznę, lokalny działacz i historyk; **Krzysztof Tusk** – duchowny, celebrans mszy świętych z kaszubską liturgią słowa, inicjator wielu działań związanych z wprowadzaniem języka kaszubskiego do Kościoła.

Podczas corocznych typowań laureatów Skry Ormuzdowej kolegium dokonuje także wyboru laureata stypendium Izabelli Trojanowskiej dla młodych, dobrze zapowiadających się dziennikarzy z regionu. Tegorocznym zdobywcą stypendium został **Mateusz Klebba** z Rumi, legitymujący się, mimo młodego wieku, licznymi już regionalnymi dokonaniami.

Zdecydowano, że z powodu trwającej pandemii wręczenie nagród zostanie odłożone w czasie, a sylwetki kolejnych laureatów będą prezentowane na łamach miesięcznika „Pomerania”.

Tekst i foto: Danuta Pioch – członek Kolegium Redakcyjnego Pomeranii

Panie z KGW „Marzëbiónczi” działają mimo pandemii

Pandemia wirusa SARS-CoV-2 już od roku komplikuje nasze życie i uniemożliwia finalizację wielu planów i zamierzeń. W trudniej sytuacji znalazły się także stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, które zobowiązały się do zrealizowania projektów dofinansowanych przez Gminę Sierakowice. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich z Długoego Krza starają się mimo wszystko (stosując się do obowiązujących obostrzeń) chociaż częściowo realizować zaplanowane działania.

– Z dwóch projektów, na realizację których otrzymałyśmy w ubiegłym roku dofinansowanie z urzędu gminy, zrealizowałyśmy tylko jeden – mówi Dorota Wolska, szefowa Koła Gospodyń Wiejskich „Marzëbiónczi” z Długoego Krza. – Nie zrealizowałyśmy projektu „Smaczne imprezowanie – Kaszub smakowanie”, który był powiązany z imprezami plenerowymi, jak np. Święto Produktu Tradycyjnego w Oliwie. Niestety, tego typu wydarzenia zostały odwołane. Natomiast drugi z projektów – „Gdy się rozwijamy – nałogów nie mamy” – udało nam się zrealizować w dwóch trzecich.

Jak opowiada Pani Dorota, w ramach tego projektu zorganizowano kilka kursów i warsztatów: z plecionkarstwa, haftu kaszubskiego dla zaawansowanych, a także szydełkowania i dziergania. Nie udało się jedynie przeprowadzić warsztatów decoupage.

Podczas warsztatów plecionkarstwa uczestniczki nauczyły się zapomnianej sztuki wyplatania koszy z korzeni sosny. Warsztaty prowadziła Regina Białk z Kościerzyny.

– Na początku nieco sceptycznie podeszliśmy do tej formy rękodzieła, ale jak się okazało, były to ciekawe zajęcia i bardzo nam się spodobały – opowiada Dorota Wolska. – Pozyskiwanie materiału do wyplatania koszy to połowa sukcesu, bo trzeba wiedzieć, gdzie go pozyskać i w jaki sposób, nie uszkadzając przy tym trwale drzewa.

Wszystkie warsztaty i kursy odbywały się w pełnym reżimie sanitarnym, w małych grupach lub na świeżym powietrzu, gdy wprowadzone przez rząd ograniczenia, nakazy i zakazy na to pozwalały.

W ubiegłym roku, na początku pandemii, panie z kół z terenu gminy – także „Marzëbiónczi” – zaangażowały się w akcję szycia maseczek ochronnych.

– Najpierw zgromadziłyśmy własne materiały do szycia maseczek, kolejne zakupiłyśmy już za pieniądze koła, a później otrzymałyśmy materiał z urzędu gminy. Bardzo nam się to spodobało, a w całą akcję zaangażowały się nawet osoby, które nie potrafią szyc. One zajmowały się krojeniem, docinaniem gumek czy tasiemek oraz prasowaniem. Każdy, kto chciał i mógł, się zaangażował. Każda z nas otrzymała imienne podziękowanie od Pana Wójta – dodaje Dorota Wolska.

W tym roku panie z KGW „Marzëbiónczi” chcą zrealizować dwa projekty, na które pozyskały dofinansowanie: „Strój regionalny wizytówką KGW” oraz „Warsztaty pisania ikon”.

– W przyszłym roku obchodzimy dziesięciolecie działalności naszego koła i w związku z tym chciałybyśmy uszyć nowe stroje – mówi przewodnicząca koła z Długoego Krza.

Drugi z projektów – „Warsztaty pisania ikon” – poprowadzi Sylwia Birr, żona zmarłego w 2019 roku rzeźbiarza z Mściszewic, Czesława Birra.

KGW „Marzëbiónczi” jest jednym z nielicznych kół, które nie skupia się wyłącznie na doskonaleniu umiejętności kulinarnych członkiń i promowaniu kaszubskich oraz pomorskich smaków, ale stawia na rozwój kobiet i naukę nowych umiejętności.

– Zawsze chciałam dać kobietom możliwość rozwoju. Podnieść ich poczucie wartości, dać im szansę realizowania się nie tylko w kuchni. W kobietach są pokłady niesamowitej energii, ukrytych talentów i pomysłów, które chcą realizować – mówi Dorota Wolska.

Członkinie koła poprzez udział w różnego rodzaju warsztatach czy kursach mają szansę nauczyć się czegoś nowego, a satysfakcja np. z udekorowania domu własnoręcznie wykonanymi ozdobami jest nieoceniona. Część uczestniczek warsztatów połknęła „bakcyła” i doskonali zdobyte umiejętności.

Pani Dorota podkreśla, że zajęcia rękodzielnicze pozwalają się oderwać od trosk dnia codziennego, co ma niebagatelne znaczenie zwłaszcza teraz, w dobie pandemii, którą wiele osób przeplaca depresją.

Obecnie KGW „Marzëbiónczi” to prawie 20 aktywnie działających pań i kilka członkiń honorowych. Do koła dołączają kolejne panie, nawet spoza miejscowości czy sołectwa. Ostatnio dołączyły trzy panie: z Banina, Wygody Łączyńskiej i Kamienicy Królewskiej. Bo, jak zapewnia szefowa koła, każdy jest mile widziany.

AK
Foto: nadesłane / KGW „Marzëbiónczi”

Wielki Piątek "Płaczëbóg"

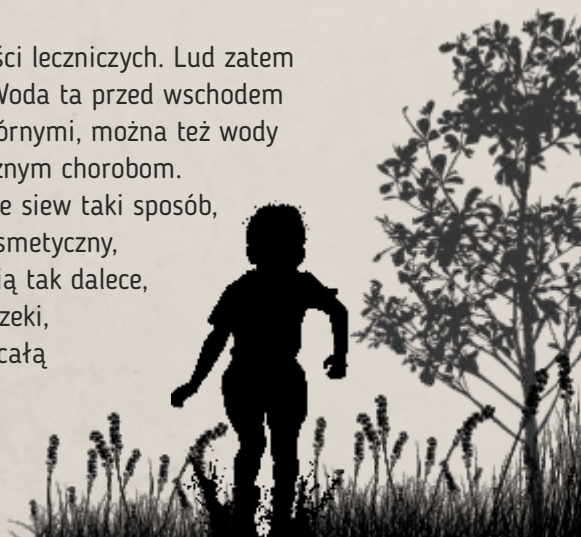
„Ze szczególnym zwyczajem wielkopiątkowym spotykamy się w Sierakowicach, gdzie przed wschodem słońca wymiatają śmieci z pokojów, rzucając je poza obejście, by w ten sposób zabezpieczyć się i zapobiec na rok przyszły lęgnięciu się robactwa domowego, przede wszystkim pcheł.”

B. Stelmachowska "Rok obrzędowy na Pomorzu"

Wielka Sobota

„O północy w Wielką Sobotę woda nabywa cudownych właściwości leczniczych. Lud zatem udaje się do strumyków i obmywa rany, aby prędzej zagoiły się. Woda ta przed wschodem słońca zastosowana w formie kąpeli chroni przed wyrzutami skórnymi, można też wody przynieść do domu i obmywać się nią, przez co zapobiega się różnym chorobom. Przekonanie to jest na Pomorzu powszechne. Niekiedy modyfikuje się taki sposób, że kąpiel wielkosobotnia w bieżącej wodzie to ważny środek kosmetyczny, gdyż upiększa twarz. Wodę tę i jej działalność cudotwórczą cenią tak dalece, że po umyciu się nią w domu odnoszą resztki do jeziora czy do rzeki, do miejsca, skąd jej zaczerpnęli. Czynność czerpania spełniają z całą obrzędową powagą, nie oglądając się za siebie, nie rozmawiając i o ile możliwości w głębokiej tajemnicy przed sąsiadami i znajomymi.”

B. Stelmachowska "Rok obrzędowy na Pomorzu"

Niedziela Palmowa

„Święcone gałązki w szopie polepszają zasiewy wiosenne, a w Gowidlinie zapobiegają rozkładowi mleka.”

B. Stelmachowska
"Rok obrzędowy na Pomorzu"

Niedziela Palmowa

„Lud w Niedziele Palmową, udaje się z gałązkami wierzbowymi do kościoła i zabiega o poświęcenie ich, gdyż oddalają one nieszczęście, a zapewnić mogą pomyślność. Zanosząc święcone palmy do domu, należy zachować szczególną ostrożność, aby żaden pączek nie odpadł, gdyż groziłoby to złym wylęgiem gąsiąt. Sproszkowane palmy służą jako lekarstwo zwierząt domowych, a podczas wielkich grzmotów rzucające do ognia, odwracają uderzenia pioruna.”

B. Stelmachowska "Rok obrzędowy na Pomorzu"

Rezurekcje

„Na rezurekcje spieszą wszyscy tłumnie do swoich kościołów. Po powrocie spożywają śniadanie, [...] najczęściej nieświęcone. Kolorowo malowanych jajek używają do zabaw dziecinnych, chowając je w ogrodzie, gdzie dzieci je znajdują.”

B. Stelmachowska
"Rok obrzędowy na Pomorzu"

Dyngowanie

„W drugie święto wielkanocne uprawiają dyngus, polegający na chłóście gałązkami brzeziny. Do koszy, z którymi obchodzą, chowają rozmaite prowianty, jakimi wykupują się gospodarze od dyngusu, jako wykupne służą najczęściej jajka malowane.”

B. Stelmachowska
"Rok obrzędowy na Pomorzu"

Przyszlśmy tu po dyngusie,
Zaśpiewamy o Jezusie.

Od rodziny do rodziny,
Daj nam, Panie, sztuk słoniny

„Być Kobieta, być Kobieta...”

Materiał promocyjny

Dzień Kobiet to wyjątkowe święto przypominające, jak ważną rolę w społeczeństwie odgrywa właśnie płeć piękna. Z tej okazji Biuro Nieruchomości Krystiana Driwy wraz z Atrium Studio Kosmetyki Profesjonalnej oraz tygodnikiem lokalnym „Kurier Kaszubski” zorganizowało konkurs. Do wygrania były trzy bony, które należy zrealizować w Atrium Studio Kosmetyki Profesjonalnej w Sierakowicach. Aby wziąć udział w konkursie należało: polubić post konkursowy na facebooku, polubić strony organizatorów, zaprosić trzech znajomych do wzięcia udziału oraz udostępnić informację o konkursie.

Szanowne Jury organizatorów wyłoniło trzy Panie, do których trafił bon o wartości 100 zł. Zwycięzczyniami zostały: Monika Król, Angelika Szymichowska oraz Agnieszka Kostuch.

W biurze nieruchomości Krystiana Driwy w Sierakowicach przy ulicy Rynek 2/2 nastąpiło wręczenie nagród. Serdecznie gratulujemy!

Dziękujemy wszystkim, którzy wzięli udział w naszym konkursie!

Tekst i foto: nadesłane

NIEPUBLICZNY ŻŁOBEK Skrzatek

zaprasza dzieci już od 6 m-ca życia!

NABÓR DO NOWEJ PLACÓWKI JUŻ TERAZ!

ul. Kartuska 36, 83-340 Sierakowice

Informacje pod numerem tel. 600 078 894

Zapewniamy:

- odpowiedni program edukacyjny w/g grup wiekowych
- bezpieczeństwo, domowy klimat i warunki pobytu
- innowacyjne wyposażenie i troskliwy personel żłobka

www.zlobekskrzatek.pl

żłobek skrzatek

Dzień Kobiet w Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym w Szklanej

Każdy miesiąc ma swój wyjątkowy dzień. Nie inaczej było w przypadku marca, który tradycyjnie należy do płci pięknej. Dzień Kobiet, który obchodzimy

8 marca, jest świętem międzynarodowym, więc wszędzie jest o nim głośno. Także w ORW w Szklanej wszystkie kobiety, te małe jak i duże, obchodziły

8 marca swoje święto. Z tej okazji męska część pracowników naszego ośrodka, jak i Samorząd Uczniowski ORW w Szklanej wręczyli kwiaty oraz medale. Z tej okazji wszyscy Panowie składali Paniom i koleżankom życzenia dużo uśmiechu i radości oraz samych dobrych chwil na każdy dzień roku!

Zastanówmy się - skąd Dzień Kobiet? Kto i po co go stworzył? Dzień Kobiet swoje początki miał już w starożytności. A to dlatego, że w pierwszym tygodniu marca Rzymianie bardzo hucznie świętowali rozpoczęcie roku i macierzyństwo. W tym dniu, zwanym Matronalia, mężczyźni z wdzięcznością i radością obdarowywali kobiety przeróżnymi upominkami oraz zasypywali je najszczerzszymi życzeniami. Natomiast bezpośrednią przyczyną organizowania obchodów Dnia Kobiet były przeprowadzone na początku XX wieku w Stanach Zjednoczonych strajki przeciwko trudnym warunkom pracy i łamaniu zasad równouprawnienia oraz poszanowania ze strony mężczyzn. Pewnego dnia podczas strajku kobiety zamknęto w fabryce, gdzie wybuchł pożar. Ta tragedia stała się symbolem walki o równość i poszanowanie.

W Polsce Dzień Kobiet zyskał na popularności dopiero w czasach PRL, kiedy to Panie, na wzór strajkujących Amerykanek, sprzeciwiły się ogólnym zakazom. Do dzisiejszego dnia kobiety mają odwagę manifestować i przypominać o swoich prawach. Jednak dla wszystkich kobiet dzień 8 marca jest po prostu bardzo miłym świętem.

Aleksandra Troka
Foto: nadesłane

Pilotażowy program „Rehabilitacja 25 Plus”

W Ośrodku Rewalidacyjno-Wychowawczym w Szklanej beneficjenci pilotażowego programu „Rehabilitacja 25 plus” odbywają cykliczne spotkania z alpakami. Alpakoterapia w pozytywny sposób

wpływa na rozwój sfery emocjonalnej i poznawczej oraz poprawę samopoczucia. Jest to metoda wspomagająca procesy terapeutyczne. Kontakt z alpakami w szczególności pozytywnie wpływa na rozwój ruchowy, wspomaga budowanie samooceny oraz pewności siebie. Dodatkowo, opiekując się alpaką, uczymy się empatii oraz odpowiedzialności za drugą istotę. Dlatego z pewnością można powiedzieć, że zoo-terapia wspomaga procesy wychowawcze i rehabilitacyjne. Pozdrawiamy!

*Opracowała: Agnieszka Wenta
Foto: nadesłane*

Z rodziną po kaszubsku na każdy temat

W początkach roku 2021 sierakowicki oddział Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego ogłosił wśród uczniów szkół z terenu naszej gminy nowy konkurs, którego formuła polega na nagraniu telefonem bądź innym urządzeniem filmu związanego z rodzinnymi przygotowaniami i obchodami świąt, tradycjami, zwyczajami czy obrzędami, scenkami z życia codziennego, w których wystąpi międzypokoleniowa rozmowa / przekaz w języku kaszubskim. Konkurs ma formułę cykliczną i jest skierowany do dzieci przedszkolnych i uczniów szkół wszystkich szczebli z terenu Gminy Sierakowice oraz członków ich rodzin. Wśród celów zapisano m.in.: popularyzację języka kaszubskiego, wiedzy o Małej Ojczyźnie, jej historii, kulturze i tradycji, doskonalenie i rozwijanie znajomości języka kaszubskiego wśród dzieci i młodzieży, integrację środowiska rodzinnego poprzez udział we wspólnym przedsięwzięciu.

W Konkursie mogą brać udział wyłącznie dzieci i uczniowie szkół z terenu Gminy Sierakowice w następujących kategoriach wiekowych:

I kategoria - dzieci w wieku przedszkolnym;

II kategoria - uczniowie klas I-III szkoły podstawowej;

III kategoria - uczniowie klas IV-VI szkoły podstawowej;

IV kategoria - uczniowie klas VII-VIII szkoły podstawowej;

V kategoria - uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Nagrania można przysyłać w trzech terminach (każdego roku):

do końca stycznia - filmy nagrane od października do stycznia;

do końca maja - filmy nagrane od lutego do maja;

do końca września - filmy nagrane od czerwca do września.

Nagrania należy przesłać bezpośrednio na adres mailowy Zrzeszeni.Sierakowice@gmail.com. W przypadku dużych plików należy skorzystać z platformy wetransfer.com.

Jury ocenia poprawność językową, użycie trudnych i zapomnianych słów we właściwym kontekście, zakres posługiwania się językiem kaszubskim przez dzieci i młodzież. Spośród nadesłanych filmów jury wybiera po dwóch laureatów z każdej kategorii wiekowej. Otrzymują oni nagrody pieniężne bądź rzeczowe.

W pierwszej edycji Konkursu (styczeń 2021 r.) do organizatorów trafiło 7 prac od następujących uczestników: Laura Mielewczyk – klasa II, Rozalia Maszk – klasa III, Józef Damaszk – klasa III, Oskar Jereczek – klasa III, Filip Myszkowski – klasa VI,

Daniel Młyński – klasa VII, Kacper Młyński – klasa VIII.

O uczestnikach i wynikach pierwszego nagrywania tak mówił prezes sierakowickiego oddziału ZKP Piotr Jeliński:

- W konkursie udział wzięły 3 szkoły (SP w Jelonce, SP w Lisich Jamach i SP w Mojuszu).

Wręczenie nagrody w SP w Jelonce najmłodszej laureatce z klasy II

W pierwszym etapie na zachętę nagrodzeni zostali wszyscy uczestnicy, najlepiej spisali się uczestnicy Szkoły Podstawowej w Mojuszu, klasa 7 i 8, piękne nagranie o pieczeniu pączków i pieczeniu chleba, szczególne brawa i podziękowania dla babci chłopców. W niemal wszystkich nagraniach, poza dwoma, udział brały babcie, a w dwóch mamy - i tu szczególne wyrazy uznania należą się uczennicy Laurze Mielewczyk z Jelonce, z klasy drugiej, za piękny śpiew i recytacje oraz ogólnie bardzo dobrą znajomość języka kaszubskiego. W konkursie tym chodzi właśnie o to, żeby dzieci próbowały używać języka kaszubskiego w rozmowie, bo na tym polega nauka każdego języka.

Obecnie, w czasie kiedy szkoły są zamknięte, dzieci mają relatywnie mniej kontaktu z rówieśnikami i mogą się więcej nauczyć od rodziców czy dziadków w domu. Konkurs ten ma na celu przypomnienie i rozbudzenie potrzeby używania języka kaszubskiego w przekazie międzypokoleniowym, dlatego zachęcamy wszystkich do nagrywania i przysyłania filmów.

Jestem pewien, że żadne z tych nagrań nie pójdzie na marne, bo, jak pisał dawno temu poeta kaszubski „Chto kaszëbsczi jãzëk znajë, ten òbjedzë wszëtczë kraje”.

*Danuta Pioch
Fot. Zaskoby SP w Jelonce*

Uczniowie z SP w Puzdrowie zaangażowali się w akcje charytatywne

„Kiedy pomagamy innym, pomagamy sobie, ponieważ wszelkie dobro, które dajemy zatacza koło i wraca do nas” – Flora Edwards

Piękne słowa zawarte w myśli Flory Edwards upewniły uczniów w celowości czynu, jaki wykonali dla Domu Dziecka w Kartuzach oraz chorej na SMA małej Laury Paczuły. W dniach 1 oraz 5 marca opiekunka akcji charytatywnych - Iwona Woźniak - przekazała na rzecz Domu Dziecka w Kartuzach oraz małej Laury dary ze zbiórek zorganizowanych przez uczniów Szkoły Podstawowej w Puzdrowie. Jedną z akcji dotyczyła nowych oraz używanych pluszaków, które w ilości 10 worków trafiły do Domu Dziecka, natomiast dla Laury przekazaliśmy 100 kg zużytych baterii. Jesteśmy przekonani, że to nie ostatnia nasza akcja charytatywna. Pomoc nie miałaby miejsca bez zaangażowania społeczności szkolnej oraz rodziców,

a największą nagrodą dla nas jest uśmiech na twarzach obdarowanych dzieci.

Tekst i foto: nadesłane

Przedszkolaki z Mojusza wzięły udział w akcji charytatywnej dla chorego Nikosia

Czas pandemii, w którym przyszło nam żyć, wymusza na nas różne zachowania. Chodzimy w maseczkach, zachowujemy dystans, siedzimy w domach i izolujemy się od siebie – odczuwamy dyskomfort, ale żyjemy. Choć przyszło nam się mierzyć z trudnymi i trudnymi czasami, staramy się pielęgnować to, co w nas ludziach najcenniejsze – empatię.

Tańczące przedszkolaki z oddziału przedszkolnego

Dlatego, gdy jako oddział przedszkolny otrzymaliśmy zaproszenie-nominację do udziału w akcji wsparcia chorego dziecka, ochoczo przystąpiliśmy do niej. Potrzebujących pomocy jest coraz więcej. Tym razem o wsparcie ludzi dobrej woli poprosili rodzice małego Nikosia, chorującego na SMA1 – rdzeniowy zanik mięśni. Ratunkiem dla dziecka może być bardzo

droga terapia genowa (mówi się o niej, że jest najdroższym lekiem świata).

O tym, jak bardzo cierpi dziecko, a razem z nim rodzice, pisze w liście matka:

– POMOCY! Nikoś opada z sił! Boimy się każdego dnia! Co stanie się, jeśli nie zdążymy zebrać pieniędzy? Choroba zaatakowała go w dniu jego narodzin... Nikoś ani jednego dnia nie mógł cieszyć się z bycia zdrowym dzieckiem, które swobodnie rusza rączką, nóżkami i normalnie pije mleczko... Pilnie potrzebujemy Twojej pomocy, bo dla Nikosia najważniejszy jest czas! SMA1 – rdzeniowy zanik mięśni – to straszna choroba, która każdego dnia, kawałek po kawałku odbiera siły, nadzieję i życie... Mięśnie naszego synka umierają, zamiast się rozwijać. Dzieci takie jak nasze jeszcze do niedawna były skazane na powolne odchodzenie w męczarniach. Dzisiaj medycyna daje szansę – koszmarnie droga terapia może zatrzymać ten złowieszczy pęd choroby. Stajemy w obliczu największego wyzwania, jakie może podjąć rodzic. Musimy prześcignąć upływający czas, zdobyć niewyobrażalną sumę pieniędzy i dać naszemu dziecku szansę. Teraz albo nigdy...

Wiedząc o celu akcji przedszkolaki chętnie zatańczyły macarenę, dorzuciły trochę oszczędności. Mamy nadzieję, że choć w minimalnym stopniu przybliżyliśmy dzień, w którym Nikoś otrzyma pomoc i szansę na lepsze życie.

Bożena Obel

„Aniołek dla Aniołka”

Miło nam poinformować, że dzieci z Przedszkola nr 2 „Zielony Wiatraczek” (wraz z pracownikami) uczestniczyły w challenge „Aniołek dla Aniołka”, dzięki czemu wsparto finansowo skarbonkę fundacji „siepomaga” Laury Paczuła chorującej na SMA. Zachęcamy do dalszej pomocy.

Joanna Adamowska-Kurnikowska
Foto: nadesłane

Ślubowanie uczniów klas pierwszych Szkoły Podstawowej nr 1 im. Floriana Ceynowy w Sierakowicach

W bieżącym roku szkolnym, z powodu rozprzestrzeniającej się pandemii koronawirusa, dzieci z klas pierwszych długo i z niecierpliwością czekały na oficjalne pasowanie na uczniów naszej szkoły. 22 stycznia przystąpiły do uroczystego ślubowania. Każda z trzech klas indywidualnie.

Pierwszoklasiści wzorowo zaprezentowali się przed dyrekcją. Po odśpiewaniu hymnu państwowego oraz pokazaniu swoich umiejętności zostali oficjalnie włączeni do społeczności „Jedynki”. Dyrektor szkoły - Agata Tarasiuk - doceniając zaangażowanie i otwartość dzieci, na tle szkolnego sztandaru dokonała pasowania na pełnoprawnych uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 im. Floriana Ceynowy w Sierakowicach.

Głos zabrała także wicedyrektor Jolanta Skierka, życząc pierwszoklasistom wielu sukcesów edukacyjnych i prosząc ich o zachowanie zasad bezpieczeństwa w szkole (zgodnie z procedurami przeciwpandemicznymi) oraz w drodze do i ze szkoły. Wicedyrektor szkoły - Adrian Klawikowski - utrwalił całą uroczystość, robiąc mnóstwo zdjęć, a błogosławieństwa udzielił wszystkim ksiądz katecheta Miłkołaj Jędrzejewski.

Na koniec dyrektorzy szkoły wręczyli wszystkim pierwszoklasistom prezenty zasponsorowane przez Bank Spółdzielczy w Sierakowicach (przybory szkolne i książeczki SKO z wkładem pieniężnym), upominki od Rady Rodziców oraz książki od Instytutu Książki w ramach kampanii „Mała książka – wielki człowiek”. Miłe były również niespodzianki przygotowane przez koleżanki i kolegów z klas drugich.

Potem uczniowie udali się ze swoimi wychowawcami do klas, gdzie czekał na nich słodki poczęstunek.

Halina Treder, foto: nadesłane

Klasa Ia, wychowawca Dorota Dejk

Klasa Ib, wychowawca Mariola Borecka

Klasa Ic, wychowawca Halina Treder

Dzień Jedności Kaszubów w Mojuszu

Bieżący rok jest już drugim z kolei, kiedy z uwagi na pandemiczne obwarowania Kaszubi nie mogli spotkać się na regionalnych obchodach DJK, ustanowionego na pamiątkę pojawienia się 19 marca 1238 roku po raz pierwszy nazwy Kaszuby na piśmie.

Klasa I wybrała akcenty regionalne z czarno-żółtymi ważkami i motylami

Pisemna wzmianka znalazła się w bulli papieża Grze-

Uczniowie klasy III ułożyli flagę kaszubską

Oddział przedszkolny założył chusty w kaszubskich barwach
gorza IX, który tytułował księcia szczecińskiego Bogusława I „księciem Kaszub”, potwierdzając darowanie przez niego dóbr zakonowi joannitów pod Stargardem nad Iną.

Świętowanie w skali ogólnej nie doszło do skutku, ale lokalnie Kaszubi starali się zaakcentować

Przedszkolaki pomachały przyjaźnie wszystkim Kaszubom

swoje święto na przeróżne sposoby. Dzieci w Szkole Podstawowej w Mojuszu też pamiętały w tym dniu o uczczeniu swojej przynależności do Małej Ojczyzny. Towarzyszyły nam czarno-żółte barwy, kaszubskie godło i nawiązania do literatury oraz historii. Wykonaliśmy też pamiątkowe zdjęcia w poszczególnych oddziałach i wysłaliśmy je do rodziców oraz na portale społecznościowe.

Dla przypomnienia - obchody tego święta mają na celu promowanie kultury kaszubskiej. W tym dniu organizowane są kiermasze dzieł twórców ludowych, wystawy rękodzieła, rocznicowe spotkania, popularyzuje się postaci lub wydarzenia, które miały wpływ na historię Kaszub. W trakcie tego dnia odbywa się zwykle turniej gry w kaszubską „Baśkę”, a od 2006 roku stałym elementem obchodów jest też bicie rekordu w jednoczesnej grze na akordeonach.

Po raz pierwszy DJK zorganizowano w 2004 roku w Gdańsku, po roku ponownie to miasto było gospodarzem spotkania. Potem postanowiono, że kolejne obchody będą się odbywały w różnych zakątkach Kaszub: Tuchomie (2006), Kramarzyny (2007), Miastko (2008), Bytów (2009), Kartuzy (2010), Słupsk (2011), Brusy (2012), Kościerzyna (2013), Sierakowice (2014), Sulęczyno (2015), Bojano (2016), Chmielno (2017), Kosakowo (2018), Żukowo (2019). Do organizacji świętowania w 2020 roku przygotowywało się Leśniewo w Gminie Puck (nie doszło do skutku), tegoroczne obchody centralne też się nie odbyły z powodu pandemii. Pozostało wszystkim symboliczne świętowanie według własnych scenariuszy i pomysłów, oczywiście w mikroskopijnej skali. W dużym stopniu aktywność Kaszubów związana

z tymi obchodami przeniesiona została do internetu.

Z okazji święta Kaszubi składali sobie wz-

Drugoklasiści postanowili radośnie uczcić święto

jemne życzenia, a w związku ze zbliżającym się terminem Narodowego Spisu Powszechnego przypominali o konieczności informowania sąsiadów i znajomych o możliwości zadeklarowania w arkuszu spisowym swojego związku z regionem (bycie Kaszubą) oraz posługiwanie się językiem kaszubskim.

*Danuta Pioch
Foto: L. Łagoda*

II Festiwal Piosenki Żeglarskiej KEJA w Szkole Podstawowej nr 1 w Sierakowicach

10 marca 2021 roku po raz drugi w naszej szkole zabrzmiały szanty i piosenki żeglarskie, ponieważ w tym dniu odbył się II Festiwal Piosenki Żeglarskiej KEJA. Wzięło w nim udział 37 uczestników z klas I-III oraz 1 uczestnik z grupy 0.

Poziom festiwalu był bardzo wysoki, a jego organizatorkami były panie: Magdalena Thide i Joanna Zalewska. Podczas całej imprezy panowała wspaniała, iście żeglarska atmosfera, a występy wokalistów wypadły świetnie. Urzekli oni wszystkich nie tylko swoimi umiejętnościami wokalnymi, lecz także ciekawymi układami choreograficznymi.

Jury dokonało oceny występów uwzględniając: dobór repertuaru, warunki głosowe, dykcję, muzykalność, interpretację oraz ogólny wyraz artystyczny i postanowiło przyznać:

I miejsce zespół WŁADCY MÓRZ z klasy 3c, w składzie: Milena Konkół, Zuzanna Mielewczyk, Oliwia Ramczyk;

II miejsce duet ZET w składzie: Otylia Zaborowska z 1a i Ignacy Zaborowski z 3a;

III miejsce zespół KAWAŁEK MUSZELKI z klasy 3b, w składzie: Monika Bednarek, Pola Bulczak i Sylwia Sychta.

Dziękujemy wszystkim młodym artystom za ich zaangażowanie, koncentrację, muzykalność oraz kibicowanie i kulturalne zachowanie podczas przesłuchań.

Gratulujemy serdecznie i życzymy kolejnych sukcesów artystycznych!

*J. Zalewska
Foto: nadesłane*

Olimpiada ZUS „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych”

Uczennice ZSP w Sierakowicach zakwalifikowały się do wojewódzkiego etapu Olimpiady pod hasłem „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych” organizowanej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W etapach szkolnych na Pomorzu uczestniczyło 1700 uczniów z 41 szkół ponadpodstawowych.

Po raz pierwszy I etap Olimpiady „Warto wiedzieć więcej o ubezpieczeniach społecznych” dla uczniów szkół ponadpodstawowych odbył się on-line. Zadaniem uczestników było udzielenie odpowiedzi na 20 pytań dotyczących szerokiego obszaru ubezpieczeń społecznych – od zasiłków po emerytury i zasady rozliczeń z ZUS. Do tego etapu zmagania uczennice przygotowywały się w ramach zajęć z podręcznika dla ucznia do „Lekcji z ZUS”. Zostały one przeprowadzone przez nauczyciela w klasach II TE 4 i II TE 5, również w formie zdalnej, w oparciu o wytyczne i ma-

teriały opracowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

ZUS realizuje ten projekt edukacyjny, by poszerzać wiedzę na temat ubezpieczeń społecznych. Uczniowie dowiadują się m.in., dlaczego warto się ubezpieczać, skąd się bierze emerytura i jakie zasiłki można otrzymać w określonej sytuacji.

Olimpiada Wiedzy o Ubezpieczeniach Społecznych jest zwieńczeniem „Lekcji z ZUS”.

Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowało się 20 trzyosobowych zespołów z pomorskich szkół.

Uczennice z klasy II TE 5: Ewa Marczyńska, Amelia Sylatk i Dajana Kobiela będą reprezentowały naszą szkołę w etapie wojewódzkim. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sierakowicach jest jedną z dwóch szkół z terenu powiatu kartuskiego, które się do tego etapu zakwalifikowały. Trzymamy kciuki!

Lucyna Kuczkowska

Dzień Kobiet w Prometeusz Cup

W sobotę 6 marca 2021r., przed dniem kobiet, dziewczęta z Sierakowic oraz Malborka udały się, na zaproszenie klubu Prometeusz Tuchomie, do Tuchomia na turniej pod nazwą „Dzień Kobiet w Prometeusz Cup”.

Na zaproszenie odpowiedziały Pantery/Olimpico, które pojechały w dwóch rocznikach 2010 i młodsze oraz 2008 i młodsze. Najmłodsze Pantery/Olimpico rozegrały trzy spotkania i wszystkie wygrały: z Canicułą Bytów 4:2, Prometeuszem Tuchomie 1:0 oraz Tucholanką Tuchola 1:0. Mało liczny zespół sprawił nie lada niespodziankę, a nagrodę indywidualną otrzymała nasza bramkarka Sandra Cymerman.

Dziewczęta z rocznika 2008 i młodsze miały trudniejsze zadanie. Osiem zespołów podzielono na dwie grupy; my trafiliśmy do grupy A z Tucholanką II, Chojniczanką I oraz Prometeuszem I. Po ciężkim boju zajęliśmy czwarte miejsce, co spowodowało, że graliśmy o miejsca 5-8.

Dziewczyny dwukrotnie pokonały Chojniczankę w rzutach karnych, co uplasowało je na wysokim 5 miejscu.

Zespół dziewcząt grający w piłkę nożną istnieje już piąty rok i wraz z KKPN Olimpico Malbork odniósł w tym czasie sporo sukcesów na lokalnych czy ogólnopolskich boiskach. Mimo iż piłka nożna dziewcząt nie jest zbyt popularna w naszym regionie, to chętnych dziewcząt nie brakuje. Zapraszamy na zajęcia i do zasilania naszych zespołów kobiecych wszystkie chętne dziewczyny.

Marian Wnuk-Lipiński

Koordinator ds. Sportu w Gminie Sierakowice

Foto: nadesłane

Uczestniczki turnieju

Dodajmy mocy dzieciom z autyzmem! Ruszyła akcja NIEBIESCY BOHATEROWIE!

To kolejna odsłona akcji mającej na celu gromadzenie środków na terapię dzieci i młodzieży ze spektrum autyzmu. Niebiescy Bohaterowie to dzieci – podopieczni Stowarzyszenia Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Skarb”. 26 stycznia 2021 roku wystartowała kolejna edycja kampanii mającej na celu zwiększenie wiedzy na temat autyzmu oraz zbieranie środków na terapię dzieci, w tym z 1%. W trzeciej odsłonie akcji udało się zebrać z 1% rekordową kwotę 56.297,50 zł! W roku 2021 do akcji przystąpili kolejni bohaterowie Lena, Borys i Jakub. Zbiórka przeznaczona jest na wsparcie 26 młodych osób z autyzmem i Zespołem Aspergera.

Odpowiednia terapia dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu jest bardzo kosztowna. Dlatego wielu rodziców nie może finansować jej w takim stopniu, w jakim wymagają tego potrzeby ich dziecka. Przekazując swój 1% podatku (KRS: 0000470550) lub wpłacając drobną darowiznę można szybko pomóc Niebieskim Bohaterom.

Kim są Niebiescy Bohaterowie?

To podopieczni Stowarzyszenia Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Skarb”. Dla nas te dzieci są bohaterami. Codzienne czynności, które nam przychodzą z łatwością, dla nich często są wyzwaniem. Kampania ma zachęcić podatników do przekazywania

swojego 1%. Zebrane środki pomogą Niebieskim Bohaterom rozwijać swoje umiejętności i ułatwić funkcjonowanie w domu, przedszkolu lub szkole, wśród innych.

www.niebiescybohaterowie.pl - to strona internetowa dedykowana kampanii. Można na niej zobaczyć zdjęcia i przeczytać krótki opis każdego Bohatera. Oprócz zbiórki 1% dla Stowarzyszenia można także przekazać wsparcie na konkretne dziecko, a także dokonać wpłaty on-line szybkim przelewem bankowym.

W kolejnych tygodniach przybliżymy czym jest autyzm i jak nasi niebiescy bohaterowie przezwyciężają ograniczenia, co ich cieszy, co ich czasem martwi, nad czym muszą pracować, a w czym są świetni. Kampanię własnymi siłami, głównie z zaangażowaniem rodziców dzieci, przeprowadza Stowarzyszenie „Niebieski Skarb”. To świetny przykład jak można pomagać sobie i innym, jak razem w gronie ludzi o podobnych problemach pokonywać życiowe przeciwności. W ramach akcji wydrukowane zostały atrakcyjne plakaty, ulotki, dużo działań będzie też prowadzonych w internecie.

Myśl globalnie, działaj lokalnie

– *Terapia osób dotkniętych autyzmem jest bardzo kosztowna. Niestety, bezpłatna oferta służby zdrowia i innych podmiotów publicznych jest dalece niewystarczająca. Pandemia koronawirusa znacznie pogłębiła trudności w dostępie do specjalistycznej pomocy. Przez wiele miesięcy zamknięte były szkoły, poradnie i inne miejsca,*

w których osoby z autyzmem mogły uzyskiwać pomoc i wsparcie. Rok trwa 365 dni i dlatego mocno zabiegamy, by jako Stowarzyszenie oferować pomoc każdego dnia. Zebrana suma z 1% i pozyskiwane z innych miejsc środki finansowe pozwolą na zabezpieczenie najważniejszych potrzeb w tym i przyszłym roku. Z poprzedniej edycji akcji środki już są rozdysponowane wśród potrzebujących – mówi prezes „Niebieskiego Skarbu” Agnieszka Pujsza-Pomorska. – Bardzo dziękuję wszystkim podatnikom, którzy zdecydowali się lub zdecydują przekazać swój 1 procent podatku na „Niebieski Skarb”. Zapewniam, że wykorzystamy te pieniądze dobrze. Nie bez znaczenia jest to, że pozyskane w ten sposób środki pozostają na miejscu, na terenie Pomorza, powiatu lęborskiego, słupskiego, bytowskiego i wejherowskiego, wspierając mieszkające tu osoby.

Wpisz KRS: 0000470550 i wspieraj Niebieskich Bohaterów

Każdy podatnik ma prawo wskazania Organizacji Pożytku Publicznego, której przekaze swój 1%

podatku. Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Skarb” z Lęborka od września 2015 posiada status OPP, dzięki któremu mogło pozyskiwać środki z 1% podatku. Termin rozliczania podatku za rok 2020 mija z końcem kwietnia 2021.

O Stowarzyszeniu Niebieski Skarb

Stowarzyszenie Pomocy Osobom ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Skarb” powstało w 2013 roku i prowadzi działania na rzecz osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, m.in. finansuje, współfinansuje i organizuje terapię i rehabilitację dzieciom z autyzmem, prowadzi Grupę Wsparcia dla rodziców i opiekunów „Niebieska Dłoń”, organizuje wiele wydarzeń integrujących środowisko niepełnosprawnych, prowadzi szkolenia, prelekcje czy wreszcie akcje edukacyjne, jak choćby coroczny Światowy Dzień Autyzmu w Powiecie Lęborskim. Opis działalności Stowarzyszenia Niebieski Skarb można znaleźć na stronie internetowej www.niebieskiskarb.pl.

Wynajmę dom w Sierakowicach na dłuższy okres; dom o pow. 200 m², parterowy (bungalow); 5 pokoi, 2 łazienki, 2 kuchnie, jadalnia, garderoba, pomieszczenie gospodarcze, duży hol; ogrzewanie olejowe z możliwością zamiany na inne (do uzgodnienia z właścicielem); miejsca parkingowe utwardzone kostką; możliwość zaadaptowania pomieszczeń pod działalność gospodarczą (zakład fryzjerski, praktyka lekarska, przedszkole itp.); tel. kontaktowy: 667 149 523 po godz. 18.00.

LUARKO
TRANS

☎ 601 96 11 11, 601 99 77 66

Bezpieczeństwo
Nasi wykwalifikowani kierowcy zadbają o to, by dotarli Państwo bezpiecznie do celu.

Komfort
Nowe, bogato wyposażone pojazdy sprawiają, że podróż upłynie w komfortowych warunkach i będzie czystą przyjemnością.

Dobra cena
Oferujemy bardzo konkurencyjne ceny przejazdu. Zadzwoń i sprawdź!

PRZEWÓZ OSÓB
NIEMCY • DANIA

83-340 Sierakowice, ul. Kościarska 21
biuro@luarkotrans.pl

www.luarkotrans.pl

Nieodpłatne porady prawne w 2021 roku

Z dniem 1 stycznia 2021 r. zawiesza się do odwołania **stacjonarną działalność punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Sierakowicach**.

Udzielanie nieodpłatnych porad prawnych odbywać się będzie tylko **za pomocą środków porozumiewania się na odległość**, zgodnie z harmonogramem pracy punktu w następujących dniach i godzinach:

Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Sierakowicach
ul. Piwna 23 (Dworzec PKP)
83-340 Sierakowice

- poniedziałek, środa, piątek w godz. 8.00-12.00
- wtorek, czwartek w godz. 13.00-17.00

Na porady obowiązuje rejestracja telefoniczna pod numerem telefonu 536 006 810 (czynny od poniedziałku do piątku w godz. od 8.00 do 12.00) lub przez internetowy system rejestracji do punktu dostępny na stronie <https://np.ms.gov.pl/pomorskie/kartuski>.

Drogi Czytelniku,

jeśli masz wątpliwości, poszukujesz odpowiedzi na nurtujące pytania na temat spożywania alkoholu czy używania narkotyków przez Twoich bliskich, zachęcamy do korzystania z porad i konsultacji w **Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym ds. Uzależnień** w Sierakowicach.

Pracownik punktu prowadzi działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie, udostępnia materiały i specjalistyczną literaturę z zakresu uzależnień. Ponadto prowadzi konsultacje oraz rozmowy terapeutyczne w obszarze uzależnień i przemocy domowej.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień

ul. Ks. B. Łosińskiego 1
83-340 Sierakowice
tel. 609 180 881

Godziny przyjęć (po uprzednim kontakcie telefonicznym):

Poniedziałek 10.00-15.00
Czwartek 10.00-15.00
Piątek 10.00-15.00

KOLANKO PROMOCJE

FARBA DEKORACYJNA

109zł
ZESTAW - 2L

Efekt
ŚNIEŻNY PYŁ

71⁹⁰zł
2,5L

**FARBA
CERAMICZNA
GREINPLAST**

ZESTAW PODTYNKOWY WC CERSANIT

**SUPER
CENA**

659zł

MISKA, DESKA,
PRZYCISK I STELAŻ

BATERIA KUCHENNA ZUMBA

120zł

4 KOLORY

Zapraszamy

• SIERAKOWICE, UL. LĘBORSKA 6B
• STARA MASZYNA 160E

Milorstowo

Prawdziwy dom dla Twoich bliskich

pobyty czasowe i stałe • rehabilitacja • fizjoterapia

tel. 600 821 142
www.milorstowo.pl

Miłoszewo 120
gm. Linia

Dealer
przyczepek

Wymień stare
na nowe

Multiagencja
ubezpieczeniowa

ul. Św. Floriana 16, 83-340 Sierakowice
(za stacją Orlen, dojazd od ul. Lęborskiej)

603 748 535

www.autoszulc.pl

LUARKO
UBEZPIECZENIA

NAJTAŃSZE OC

Zapraszamy
do nowego oddziału

Sierakowice
ul. Kościerska 21

warta.

COMPENSA
VITA Insurance Group

HDI
ASSEKURACJA

Twój pośrednik, Twój sąsód.

Krystian Driwa
NIERUCHOMOŚCI

**Profesjonalna Pomoc
w Sprzedaży Nieruchomości**
889 446 899

**Sierakowice, Rynek 2/2
(obok biura geodezyjnego)**